

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JULY 13

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715

POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXX Nr. 25 (5914)

2019. gada 13. jūlijs – 19. jūlijs

“Latvijai jāklūst par modernu, ilgtspējīgu Ziemeļeiropas valsti”

Valsts prezidenta amatā stājies Egils Levits

Valsts prezidents Egils Levits un Andra Levita pie Brīvības pieminekļa

Valsts prezidents Egils Levits paraksta svinīgo solījumu

Jaunais Valsts prezidents Egils Levits, uzņemoties amata pienākumus, 8. jūlijā Saeimas ārkārtas sēdē nodeva svinīgo solījumu.

“Es zvēru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darišu visu, kas stāvēs manos spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās iedzīvotāju labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni un savus pienākumus izpildīšu pēc labākās sirdsapziņas,” teica Levits. Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (VL/TB/LNNK) gan aicināja viņu nodot solījumu atkārtoti, pēdējā vārda vietā sakot “apziņas”, nevis “sirdsapziņas”, lai solījums atbilstu Satversmē rakstītajam.

Pēc tam Levits parakstīja svinīgo solījumu, kas tiks nodots glabāšanā Valsts arhīvā, un tika atskaņota Latvijas valsts himna.

Svinīgā solījuma došanu klātienē vēroja bijušie Latvijas Valsts prezidenti Raimonds Vējonis, Andris Bērziņš, Valdis Zatlers, Vaira Viķe-Freiberga un Guntis Ulmanis, Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, ministri, kā arī diplomātiskā korpusa pārstāvji.

Pēc solījuma došanas Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece svinīgā ceremonijā Valsts prezidentam pasniedza valsts augstākos apbalvojumus, ko viņš saņem saskaņā ar Valsts apbalvojuma likumu. Valsts apbalvojumu likums nosaka, ka Valsts prezidents, stājoties amatā, iegūst tiesības uz katra ordeņa – Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura orde-

ņa un Atzinības krusta – augstāko šķiru, kā arī Triju Zvaigžņu ordeņa ķēdi.

Pēc svinīgajām norisēm Saeimas namā jaunais Valsts prezidents un viņa dzīvesbiedre Andra Levita devās uz Otrajiem Meža kapiem, kur atdeva godu pirmajam prezidentam Jānim Čakstem. Tad Egils Levits pēc ziedu nolikšanas pie Brīvības pieminekļa teica uzrunu un tikās ar cilvēkiem, kas kuplā skaitā bija sapulcējušies, lai sveiktu jauno prezidentu.

Rīgas pili E. Levits no iepriekšējā Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa saņēma pils sim-

bolisko atslēgu un ieradās savā darba kabinetā.

Vakarā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā jeb Gaismas pilī notika Valsts prezidenta rīkotā pieņemšana, uz kuru bija ielūgti aptuveni 800 Latvijas redzamāko politiķu, mākslinieku un sabiedrisko darbinieku.

Visas Valsts prezidenta runas – gan Saeimā, gan pie Brīvības pieminekļa, gan Gaismas pilī – bija spožas retorikas un augstvērtīga satūra paraugi, ko augstu novērtēja gan tauta, gan, piemēram, Vaira Viķe-Freiberga, sakot, ka Egila Levita runa Saeimā pēc svinīgā solījuma došanas bija ļoti

iedvesmojoša. Viņa uzsvēra tādas jaunā prezidenta īpašības kā loģisko domāšanu, principialitāti un skaidru redzējumu par prioritātēm.

Politologs, vēstures doktors Ojārs Skudra kā labu novērtēja Levita iesākto tradīciju teikt runu pie Brīvības pieminekļa. “Runa pie pieminekļa būvēta kā runa, kas veltīta tēvzemei un brīvībai. No runas mākslas viedokļa tā bija konstruēta ar ļoti koncentrētu vēstījumu. Tur nav nekā lieka,” sacīja politologs. Prezidenta pozīciju skudra raksturoja kā apgaismotu, mūsdienīgu konservātismu.

(Turpinājums 3. lpp.)

„Sveika, Latvija!“
41. brauciens
5. lpp.

Izskanējuši
XV Dziesmu un
deju svētki
Toronto
7. lpp.

Skautu un gaidu
vasara Latvijā
9. lpp.

Franka Gordona,
Sallijas Benfeldes
komentāri
12. lpp.

Numura
intervijā –
Kārlis
Kanderovskis
13. lpp.

Cēsīs sumina
trimdas
simtgadniekus
14. lpp.

Par Laika
Mākslas kalendāru
15. lpp.

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolaros:
6 mēn. US \$ 86.00; 3 mēn. US \$ 50.00.Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai inīciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolaros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses

50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

e-pasts: LaiksDSR@aol.comJa vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com
www.laiks.usLūdzu, maksāt ASV dolaros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 86.00**FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!** Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!Laiks pa gaisa pastu Amerikā ..... 6 mēneši \$135.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 6 mēneši \$135.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 6 mēneši \$150.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs ..... 6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Čikāgas Piecīšiem pasniedz Triju Zvaigžņu ordeņus**15. Latviešu Dziesmu un deju svētku Kanadā Kopkoņa koncertā Latvijas Republikas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums pasniedza Triju Zvaigžņu ordeņus ansambļa Čikāgas Piecīši dalībniekiem Janīnai Ankipānei, Armandam Birkenam, Alnim Jūlijam Ceram un Lindai Marutai Kronbergai.**

Lorija Vuda Cinkusa augsto apbalvojumu saņēma svinīgajā ceremonijā Rīgas pili 3. maijā no Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa.

LASĪTĀJA BALSS**Aicinājums**Šo aicinājumu ierosināja Kanadas latviešu avīzes *Latvija Amerikā* 22.jūnija numurā publicētais bērņu sludinājums. Tas ziņoja, ka 12.jūnijā Toronto miris Aldis Jānis Dargevics. Šis uzvārds uzreiz lika atcerēties Dr. Augusta Dargevica vārdu, kuŗš bija vienmēr veco jelgavnieku mutēs un atmiņās un nekad neizgaisa, kamēr vien atmiņu glabātāji staigāja zem šīs saules. Mana tante allaž atcerējās Dargevicu kā lielisku ārstu, bet vēl jo vairāk kā ļoti sekmīgu Jelgavas profesionālā teātra direktoru.

Vēdot tanti uz Annas baznīcu Jelgavā pa Pulkveža Oskara Kalpaka ielu gar veco slimnīcas namu, turpat līdzās redzējam arī kādu mazāku ēku. „Te dzīvoja dakteris Dargevics un teātra prīma Ērika Prindule”, allaž stāstīja ērgelniece Maija Apine. „Iedama uz skolu, vienmēr paskatījos, vai es viņu kaut kur neieraudzišu.”

Tas, ka Jelgavas teātris izveidojās par vienu no labākajiem

Latvijas teātriem 20.gs. 20.-30. gados, bija prasmīgā teātra direktora Dr. Augusta Dargevica nopelns.

Īlgi skatos bērņu vēstījumā un gribas ticēt, ka aizgājējam jābūt tā paša teātra direktora Dar-

Augusts Dargevics

gevis dēlam, ja jau dzimis Jelgavā. Vai nu viņam mājās neglabājās kaut kas no senās Zemgales metropoles un tās kultūras dzīves? Vai pēcnācēji glabās senās fotogrāfijas, vēstules un citas archivārijas par bijušo teātri? Bet man gribas rakstīt par Jelgavas teātra dekoratoru Arvīdu Spertālu un viņa dzīvesbiedri Margu Spertāli. Katra druska no pagātnes man palīdzētu rekonstruēt bijušos laikus un dzīvi teātri.

Un Dr. A. Dargevics un Ē. Prindule nav vienīgie. Kaut kur citur mīta Elvīra Licīte. Amerikā beidzās režisora Jēkaba Zaķa mūžs. Viņš sarakstījās ar Arvīdu Spertālu. Kur palikušas šīs vēstules?

Saprotu, ka laiks aiznes nebūtībā daudz ko, bet tajā pašā laikā cilvēki cenšas savu un dzimtas pagātnei saglabāt. Vai nu viss būs pazudis bijušo laiku mēslainē? Būtu priecīgs, ja atsauktos cilvēki, kuŗi glabā kaut ko no bijušo dienu Jelgavas.

Sirdi iesildīja reiz Rasmus Birzgales-Vītolas vēstulē teiktais, ka viņas vecāki, tēvs aktieris un mākslinieks Reinis Birzgalis un viņa kundze braukuši uz Jelgavu skatīties vai ikkatru izrādi.

Rakstiet man: Pulkveža O. Kalpaka ielā 29, Jelgavā, LV 3001, vai e pastā: maris.brancis@inbox.lvCerībā
MĀRIS BRANCIS**Ivars Galiņš****IKDIENAS***Ak, skaistie brīvdienu rīti!
Apskaujam, svētdienas, jūs!
Bet dzīve mums celsies vai grūs
No tā, kādas ikdienas būs.*

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU UN CITĀM ZEMĒM

AIREX – AVE SOL TRAVEL**A. JANSONS**

820 Loraine Ave, Grosse Pointe, MI 48230

e-pasts: jansonasa@gmail.comBezmaksas telefons:
1 (866) 944-1273Telefons:
1 (313) 466-3310Mobilais telefons:
1 (201) 944-1273Lūgums sūtīt
SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU
ziņas uz e-pastu:
rigaven@aol.com
Inesei Zaķis
Vēlams sūtīt darbdienās,
vēlākais – **PIEKTDIENĀS!**

“Mēs esam neatņemama Rietumu pasaules un Eiropas daļa – nevis kāds tilts starp Rietumiem un Austrumiem”

No Valsts prezidenta Egila Levita runas Saeimā, amatā stājoties

Godātie tautas pārstāvji!

Ir trīs virzieni, par kuriem kopējā labuma vārdā es gribu domāt un parliecināt savas prezidentūras gados. Es būšu pateicīgs par jūsu atbalstu un sadarbību. Šie virzieni ir: solidaritāte, piederība un moderna, ilgtspējīga valsts.

Par solidaritāti. Mēs visi zinām, ka Latvija ir viena no visneviendzīgākajām valstīm Eiropas Savienībā. Tas nav pēkšņs negadījums, bet gan ielaista slimība daudzū gadu garumā. Sveices jaunajā, 2000. gada konstitūcijā ir vārdi, kas man šķiet ļoti trāpīgi: Tautas stiprums tiek mērīts ar to, kā klājas tās vājākajiem locekļiem. Mūsu Satversmē tā pati doma ir izteikta citiem vārdiem, kā atbildības un solidaritātes ideja. Gudra solidaritātes politika nav vienīgi ienākumu pārdale. Gudra politika rada vienlīdzīgas iespējas ar darbu gūt ienākumus. Un solidaritātē iekļaujas jomas, kuŗas nevar mērīt kā ienākumu/izdevumu bilanci. Es aicinu mūs visus kopā veidot ilgtermiņa solidaritātes politiku.

Par piederību. Cilvēka dzīves kvalitāte sevi neapšaubāmi ietver arī piederību, iesaisti savā sabiedrībā, savā vidē. Piederības, nacionālās identitātes loma globalizācijas laikmetā aug. Tā ir pretstats globalizācijas atsvešināšanai. Lai gan tas ir neierast, bet pie identitātes es šeit pieskaitu arī cilvēka respektu pret dabu, saudzīgu attieksmi un atbildību pret to, kas mums, latviešiem, ir raksturīga kultūras iezīme. Mūsu piederība latviešu nācijai, kuŗas valodā, kultūrā un vēsturiskajā atmiņā mēs sevi atpazīstam, ir priekšnosacījums Latvijas valsts pastāvēšanai. Latvijas nākotnei ir vajadzīga visu šeit dzīvojošo cilvēku iesaiste un līdzdarbība. Latviskā identitāte ir atvērta, un tajā ir aicināts piedalīties ikviens Latvijas iedzīvotājs. Un šajā kontekstā ir jāapzinās un turpmāk aktīvi jāveido arī divi daudzu jaunu politikas virzieni – demogrāfijas politika un diasporas politika. Latviešu valoda, kultūra, vēstures un pasaules izpratne nepieder tikai latviešiem. Ikviens, kas identificē sevi ar kādu mazākumtautību, ir laipni aicināts iekļauties valsts dzīvē, paralēli saglabājot savu mazākumtautības kultūru, valodu un tradīcijas. Tas ir piesaistums Latvijas kultūras bagātībai un daudzveidībai. Latviešu valoda kā valsts valoda ir visas Latvijas tautas demokrātiskās līdzdalības valoda. Latviešu kultūra – es to domāju visplašākā nozīmē – ir mūsu sabiedrības kods, mūsu izjūtu un saziņas pamats. Latviešu vēstures un pasaules izpratne sakņojas mūsu pieredzē. No tās izriet arī secinājumi mūsdienām. Starp citu, gribu uzsvērt, ka mums vēl ir jāveic nopietns nesēnās vēstures – it sevišķi okupācijas laika – izvērtējums no demokrātiskām, politiskām un morālām pozīcijām. Es uzskatu, ka latviskumam ir jāpiedod plašāks, dziļāks, spēci-

Rīgas pilī jaunajā darba kabinetā

gāks saturs, nekā ikdienā par to pierasts domāt. Mūsu saknes balstās valodā un kultūrā, bet modernajam latviskumam arvien nozīmīgāka kļūst arī nākotnes dimensija. Tur iekļaujas gan mūsu vērtībās balstītā identitāte, gan uz mūsu nākotni vērstās domas, projekti, ideāli.

Dārgie tautieši!

Piederībai ir arī plašāka dimensija. Mēs esam neatņemama Rietumu pasaules un Eiropas daļa – un nevis kāds tilts starp Rietumiem un Austrumiem. Šo metaforu es kategoriski noraidu. Latvijas armija, kuŗai pirms divām dienām apritēja 100 gadu, kopā ar mūsu partneriem dalās kopīgajā atbildībā par mieru un drošību Eiropā un aiz tās robežām. Mūsu atbildīgā līdzdalība NATO kopīgajā drošības sistēmā ir nesusi augļus, būtiski palielinot drošības līmeni Latvijā un visā reģionā.

Latvijai nākamajā desmitgadē ir jāklūst par modernu, ilgtspējīgu Ziemeļeiropas valsti. Par valsti, kuŗa pasaules salīdzinājumā atsevišķās jomās pat piederētu pie pasaules līderēm, kuŗa varētu būt paraugs citām valstīm. Tādas iespējas ir. Mums tikai jāprot tās īstenot.

Mana vīzija par Latviju kā modernu, ilgtspējīgu valsti – un tā ir reāla vīzija! – vispirms nozīmē, ka ir izlēmīgi jānovērš, jāmazina jau visiem zināmie pastāvošie trūkumi. Ir jāņem rokās slota un jāizmēģina mājā. No tiem mēsliem, kas ir sakrājušies trīsdesmit gados, kas velkas mums līdzī, un kas mūs šodien šķir no augsti attīstītās, tiesiskās demokrātijas, piemēram, krāpšanās iepirkumos, partiju atkarība no ziedotājiem, korupcija, nodokļu nemaksātāji, kur blēži saņem daļu no kopējā labuma, bet nepiedalās tā vairošanā, ēnu lobijs un tam līdzīgi. Šādas visiem sen jau apnikušas nevēlēšanas ir apnikušas un godprātīgos pilsoņos rada rūgtumu pret valsti. (...) Šeit mums vajag tik vien kā politisko gribu. Es aicinu visus kopā šo politisko gribu radīt un īstenot to dzīvē, lai pēc pāris gadiem šie jautājumi vairs nebūtu mūsu sabiedrības dienaskārtības augšgalā. (...)

Mīļie Latvijas cilvēki!

Mēs esam lieli tik, cik mūsu griba. Solidaritāte, piederības apziņa Latvijai un Eiropai, iespēja dzīvot modernā valstī ir ilgtspējīgas valstsgribas pamats. Ideāla valsts nepastāv, jo tad apstātos progress. Bet dzīve bez ideāla būtu individuāli nožēlojama un politiski bezjēdzīga.

Strādāsim kopā Latvijas valstij! Paldies jums!

***

No Valsts prezidenta Egila Levita runas pie Brīvības pieminekļa

Mīļie Latvijas cilvēki!

Divi vārdi, divi lietvārdi – Tēvzemei un Brīvībai. Tās ir divas vērtības, pēc kā latviešu tauta vienmēr ir tiekusies. Tās ir divas vērtības, kas bija reiz izcīnītas, pēc tam zaudētas, un tad atkal atgūtas.

Tēvzeme – tā ir mūsu zeme. Tā ir zeme, ar ko mēs esam saistīti paaudzū paaudzēm. Vienalga, kur mēs fiziski atrodamies. Tā ir zeme, kas mums pieder. Tā ir mūsu arī tad, ja šeit kādreiz saimniekojusi sveša vara. Tā ir zeme, kas nosaka mūsu likteni. Tā ir zeme, kuŗas likteni nosakām mēs.

Brīvība – tas ir cilvēka dabiskais stāvoklis. Tas ir stāvoklis, kuŗā mēs varam izvēlēties starp alternātvām. Tas ir stāvoklis, kuŗā mēs varam paši noteikt savu brīvību, tās robežas, kuŗu ietvaros mēs varam rīkoties, kā mēs vēlamies. Tas ir stāvoklis, kuŗā mēs varam īstenot savu gribu, savas vēlmes. Katra cilvēka brīvības robežas nosaka vienīgi citu cilvēku brīvība. Brīvība ir pašapzinīgu un atbildīgu cilvēku sadzīves forma sabiedrībā.

Šos divus lietvārdus saista saiklis “un” – Tēvzemei UN Brīvībai. Tas nozīmē, ka Tēvzeme un Brīvība sader kopā. Tām ir jābūt kopā. Šis mazais saiklis “UN” uzliek pienākumu. Tas uzliek pienākumu nodrošināt, ka Tēvzeme ir brīva. Tēvzeme ir brīva tad, kad mēs katrs kā atsevišķs cilvēks esam brīvi, un visi kopā

kā demokrātiska sabiedrība savā tēvzemē varam brīvi lemt par to, kā mēs dzīvosim.

No visiem trim šeit pieminētiem iekaltajiem vārdiem šis mazais saiklis “UN” ir visgrūtāk īstenojams, jo tas uzliek pienākumu sasaitīt, sasiet kopā Tēvzemi ar Brīvību.

Abi lietvārdi – Tēvzemei un Brīvībai – ir datīva locījumā. Datīvs atbild uz jautājumu “kam”? Šis datīvs pārvērš šos vārdus no vienkārši konstatējošiem par uzrunājošiem, aicinošiem. Zināmos apstākļos pat par pavēlošiem. Tas prasa aktīvu rīcību, tas pieprasa kaut ko vēltīt. Tātad kaut ko darīt Tēvzemes un Brīvības labā. Šie vārdi vērsas pie mums, uzrunā mūs. Uzrunā mani, jūs, visu Latvijas tautu. Latvijas tauta tiek aicināta vēltīt savas pūles Tēvzemei un Brīvībai. (...)

Tiekoties ar tautu pie Brīvības pieminekļa

Brīvības piemineklis ir bijis Latvijas idejas spēka avots okupācijas laikā, tas bija atgādinājums par cerību un iespēju Latvijai atkal tapt brīvai. Pirms trīsdesmit gadiem ap Brīvības pieminekli apvijās cilvēku ķēde, kad igauņi, latvieši, lietuvieši, sadevušies rokās Baltijas ceļā, visai pasaulei pavēstīja savu negrozāmo gribu atjaunot savu valstu neatkarību. Brīvības piemineklis nes mūsu tautas valstsgribas vēstījumu šodienai un nākotnei. (...)

Dievs, svētī Latviju!

***

No Valsts prezidenta Egila Levita uzrunas Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

Mūsu pulcēšanās vieta Latvijai un latviešiem ir īpaša. Šajā vietā spēkā un iedvesmā satiekas pagātnē un nākotnē. Šeit, nepilnus 50 metrus no manis, atrodas Dainu skapis, kas glabā latviešu ētiskos principus un kultūras pamatus, kas auguši un veidojušies gadu simtos un tūkstošos un kas parasti neapzināti joprojām ietekmē mūsu pasaules redzēju-

mu – jā, arī mūsdienās, 21. gadsimtā.

Manuskripti ādas vākos stāsta, cik cieši Latvija viduslaikos, reformācijas laikā un jaunākajos laikos bijusi iesieta Eiropas kultūrtelpā, tās vēstures ceļos un liktenī. Raksti latviešu valodā, kas lielākā skaitā te parādās, sākot ar 19. gadsimta vidu, un laika gaitā kļūst arvien vairāk, norāda, kā latvieši savu kultūrtelpu piepilda ar saturu, kā Latvijas kultūrtelpa sākumā pamazām, vēlāk strauji kļūst latviska, kā katra paaudze daudzkrāso latviešu drukātā vārda formā fiksētās domas, idejas, izjūtas. Nacionālā bibliotēka šodien ir Latvijas informācijas, zinātnes un kultūras centrs, kas ir satiklts ar visām Latvijas bibliotēkām un ar lielajām bibliotēkām Eiropā un visā pasaulē. Šajā gaišajā, moder-

najā Gunāra Birkerta XXI gadsimta namā tautas pagātnē dabiski elpo kopā ar modernākajām tehnoloģijām, saziņas un izglītības iespējām, pieeju visas pasaules jaunākajām domām un atziņām.

Es šodien vēlētos dāvināt savu grāmatu Tautas grāmatu plauktam un lūdzu Nacionālās bibliotēkas direktoru Andri Vilku to pieņemt. Šī grāmata ir latviešu sabiedriskā darbinieka, politiķa un diplomāta Jāņa Seska 1938. gadā izdotā grāmata “Latvijas valsts izcelšanās”. Autora biografija ir tipiska daudziem viņa paaudzes redzamiem latviešu sabiedriskiem darbiniekiem – 1905. gada revolūcijas līdzdalībnieks, piedalījies Latvijas valsts dibināšanas procesā, vēlāk kalpojis Latvijas valstij dažādās pozīcijās, starp citu, bijis Latvijas sūtnis Padomju Savienībā. Pēc padomju okupācijas 1941. gadā aizvests uz Krieviju, kur 1943. gadā apcietinājumā nošauts. Šī grāmata pieder pie autentiskajiem un vēsturiski nozīmīgākajiem Latvijas valsts dibinātāju atmiņu izdevumiem. Es ceru, ka šī grāmata gan tās satura, gan tās autora dēļ lasītājiem varētu būt interesanta.

Ir ļoti skaļi jāklīdz Amerikas nežēlīgajā biznesa vidē!

Jānis Bergs, uzņēmuma "SAF Tehnika" Ziemeļamerikas nodaļas prezidents, intervijā Tairai Zoldnerei

Ar Jāni Bergu un viņa dzīvesbiedri Vinetu pirmo reizi tiekamies Sanfrancisko. "Esam atbraukuši noskriet maratonu," viņi saka. Varbūt tas arī likum-sakarīgi, jo Jānis un Vineta jau četrus gadus dzīvo Denverā, Kolorado pavalstī, kas īpaši izceļas ar apkārtnes dabas takām, orientāciju uz veselīgu un aktīvu dzīvesveidu. Jānis Bergs ir viena no veiksmīgākajiem Latvijas uzņēmumiem ASV SAF Tehnika Ziemeļamerikas filiāles vadītājs. Uzņēmums SAF Tehnika darbojas mūsdienīgu sakaru tehnoloģiju jomā, nodrošinot unikālus mikroviļņu datu pārraides risinājumus.

Jānis un Vineta ir arī aktīvi Amerikas latviešu kopienas atbalstītāji. Mūsu saruna notiek Amerikas latviešu apvienības (ALA) 68. kongresa laikā Denverā. Tikai dienu iepriekš Denverā notika arī otrā Latvijas un ASV ekonomiskās sadarbības attīstībai veltītā konference *Spotlight Latvia* ar tēmu "Veselīgs dzīvesveids", un Jānis Bergs bija viens no konferences iniciātoriem un rīkotājiem.

SAF Tehnika filiāle Ziemeļamerikā tika atklāta 2013. gadā. Kā tu kļuvi par filiāles vadītāju un pārcēlies uz Denveru?

Latvijā jau no deviņdesmito gadu sākuma darbojos IT nozarē, uzņēmumu dibināšanas un pārdošanas ciklam cauri esmu gājis vairākkārtīgi, tajā skaitā vadīju uzņēmumu FMS, kurš tika pārdots lielam norvēģu konglomerātam Vizma. Līdz ar to, tajā laikā biju salīdzinoši brīvs un man tika piedāvāts aizbraukt uz Ameriku vadīt uzņēmuma SAF Tehnika filiāli šeit, Denverā. Jāsaka, ka tajā laikā Latvijas biznesa vide man bija it kā apnikusi, arī negribējās atkal sākt visu no nulles, dibinot jaunu uzņēmumu, un ideja atbraukt uz Ameriku likās pat ļoti pievilcīga.

Vai tavs darba lauks vienmēr bijis saistīts ar IT tehnoloģijām?

Jā, ar IT tehnoloģijām un elektroniku, piemēram, viens no uzņēmumiem, kuŗa izveidošanā es piedalījos, bija Delfi.

SAF Tehnika biznesā ir kopš 1998. gada, un vēl pirms filiāles atklāšanas 2013. gadā, mums jau bija liela tirgus daļa Amerikā. Šobrīd es šeit vadu SAF Tehnika meitas uzņēmumu.

Kā latvietim no Latvijas sākt iedzīvoties Amerikā?

Kad bija nolemts braukt uz Denveru, vērsos pie Jāņa Grēviņa, Rīgas Biznesa skolas direktora, kuŗš doktorantūrā bija studējis Bafalo universitātē, ASV. Es viņam prasīju, kā man vislabāk tajā Amerikā atrast kādus kontaktus – pie kā iet, ar ko runāt, jo es jau tur nevienu nepazīstu. Viņš ieteica: "Aizej uz latviešu baznīcu. Tur tev visu pastāstīs un palīdzēs." Es tā arī darīju – aizgāju uz baznīcu. Caur šiem kontaktiem es dabūju darbiniekus, kas vēl tagad strādā mūsu filiālē.

Man sieva bija sameklējusi vienu viesnīcu Denverā pie Ķiršu

strautiņa, bet tomēr pastāvīgi dzīvot viesnīcā nav patīkami. Noīrēt dzīvokli Amerikā nav vienkārši, ja nav vietējā Sociālas

Mums Denverā ir paprāva noliktava, un reizi nedēļā saņemam kravu no Latvijas. Tālāk preces sūtām pa visu ASV un Kanadu.

Jānis Bergs darba vidē // FOTO: Taira Zoldnere

apdrošināšanas numura, un to nokārtot prasa laiku. Tajā pašā latviešu baznīcā kāds austrāliešu kungs, kas bija precējies ar vietējo latvieti, man piedāvāja nākt kādu laiku padzīvot pie viņiem. Nu, es nodomāju, ka nav vērts vienam "kūkot" tajā viesnīcā, kur tomēr

Nodrošinām tehnoloģijas datu pārraidei, internetam. Viens liels klientu loks ir televīzijas ziņu studijas. Mēs nodrošinām signāla pārraidi no TV studijas uz apkārtnējo tiklu, kas ļoti daudzus gadījumos notiek ar radioviļņiem. Pašlaik apmēram 70% no

SAF Tehnika radio

diezgan skumīgi un garlaicīgi, un pārcēlos uz viņu māju. Viņi mani ielika dzīvot kādreizējā bērntabā, un es tad dzīvoju tādā bērnu atmosfērā ar burvju kostīmiem skapī, un katru rītu mani modināja divi mazi suniņi, kas leca gultā un laizīja seju.

Ko dara SAF Tehnika Ziemeļamerikas filiāle, un kas ir jūsu klienti?

visiem jaunajiem projektiem, kur tiek izmantoti radiolinki, ir mūsu Latvijā ražotie SAF Tehnikas radiolinki (ar radiolinku saprotam bezvadu savienojumu starp diviem radio uztvērējiem – T.Z.). Domāju, ka tas ir liels sasniegums, jo lielākai daļai skatītāju Amerikā, televīzijas ziņu pārraides tiek nodrošinātas ar mūsu tehniku.

Otra liela nozare ir algoritmi-zētīe finanču brokeri. Tās ir kompānijas, kas pērk un pārdod biržās vērtspapirus. Šodienas apstākļos kādus 90% no visa biržu transakciju apjoma veic datoru nevis cilvēki, un tie laiki, kad brokeri biržās kliedza, vici-nājās ar rokām un zvanīja pa telefonu, ir beigušies. Tagad tur viss ir kluss, un sēž tikai IT speciālisti pie lieliem ekrāniem. Transakcijas notiek ārkārtīgi īsās laika vienībās – uz notikumiem un vērtspapīru kursa maiņu tiek reaģēts mikrosekundēs. Tiek būvētas specializētas datu pārraides līnijas starp dažādām biržām Amerikā. Lielākais līniju skaits ir starp Čikāgu un Ņujorku, un tur ir tūkstošiem SAF Tehnikas radio raidītāju, kas nodrošina šo biržu darbību. Varu teikt, ka ASV finanču sistēma "elpo" caur SAF Tehnika datu līnijām.

Līdz šim domāju, ka optiskais kabelis ir labākais un ātrākais datu pārraides rīks?

Jā, optiskais kabelis ir ātrs. Tomēr biržas gadījumos ir vajadzīga ļoti zema signāla aizture un milzīgi ātra datu pārraide. Brokeri sacenšas ar reakcijas ātrumu. Piemēram, ja Ņujorkā kādam vērtspapīram mainās cena un Čikāgā kādas brokeru kompānijas dators par pāris mikrosekundēm reaģē ātrāk, iespējams kaut ko nopirkt un pārdot ātrāk, balstoties uz to, kas notika Ņujorkā, tad šī kompānija nopelna. Savukārt optikai šī signāla aizture vai novēlošanās ir lielāka nekā radioviļņiem. Signāls izplatās ar gaismas ātrumu, bet optiskā kabeli tas nekad neiet pilnīgi taisni, vairāk tā kā zigzagā, jo gaisma atstarojas no kabeļa sienām, un ātrums kļūst zemāks. Radio raidītāji atrodas speciāli uzceltos torņos, kur pa vidu nav nekādu fizisku šķēršļu, un signāls iet tiešā līnijā no viena raidītāja uz otru, un, beigu beigās, radio ir ātrāks.

Savukārt, ja signālam ir jāšķērso okeāns, piemēram, no Ņujorkas uz Londonu, tad tiek likti zemūdens optiskie kabeli. Arī satelīti tur īsti nepalīdz, tas ir lēnāks, jo signālam jāaizceļo līdz satelītam un atpakaļ.

Līdz ar to virszemes sakariem radioraidītāji ir vislabākie. Mūsu raidītāji daudz tiek izmantoti līnijās Ņujorka – Čikāga, Frankfurtē – Londona, un tagad sākam tos uzstādīt arī Āzijā: Tokijā, Mumbajā un citur. Torņus būvē vai irē finanču kompānijas, un ir liela konkurence par vietu uz torņa, tomēr mūsu daļa šajā procesā ir piegādāt aparāturu.

Droši vien veicat arī remontdarbus, ja nepieciešams?

Mēs veicam mūsu produktu marketingu, pārdošanu, uzstādīšanu un esošo tiklu uzturēšanu. Mums šeit, Denverā, strādā vairāki inženieri, ja kaut kur ir problēmas, viņi izbrauc uz vietas tās nokārtot. Ja vajadzīgs, aparatūru labojam vai mainām. Serviss mums ir ļoti labs, un tā ir viena no mūsu atšķirībām salīdzinājumā ar citām kompānijām.

Mūsu radio ir 5 gadu garantija, un mēs esam vienīgie šajā nozarē, kas dod tik ilgu garantiju.

Kas ir jūsu konkurenti?

Konkurenti ir, bet tieši radio pasaulē to nav īpaši daudz: vairākas amerikāņu, Izraēlas kompānijas. Ir lielle ražotāji, kas nodrošina visu infrastruktūru interneta pārraidēm, tomēr, piemēram, Huawei darbība ir apgrūtināta, vēl ir arī Ericsson un Nokia, kas nodrošina visu servisu mobilajiem operātoriem, ieskaitot bāzes stacijas un sākotnējo finansējumu to celšanai. Līdz ar to, mēs meklējam ko citu, un mums ir šī īpašā niša, kuŗā esam specializējušies. Jau minētajā televīzijas ziņu studiju laukā mēs esam tirgus līderi, un Amerikā mums konkurentu īsti nav.

Jums ir arī jaunas produktu līnijas?

Bez radio raidītājiem mums vēl ir mērinstrumenti, spektra analizētāji un jauna nozare Aranet – kompaktie sensori un bezvadu sensoru tīkli. Tā ir ļoti augoša nozare, jo pasaulē visu cenšas automatizēt. Ja agrāk pie mērinstrumentiem bija cilvēks, tagad to aizstāj automātika, kas pieslēgta datu pārraides tīkliem un sistēmām, un vides regulācija notiek automatizēti. Piemēram, viena liela nozare ir siltumnīcas. Arī tās pamazām pārvēršas par laboratorijām, kur svarīga ir temperatūra, mitrums un dažādi augsnas parametri. Lai to varētu kontrolēt un regulēt daudz un dažādās vietās, parādās vajadzība pēc sensoriem un automatizēta monitoringa. Sensors var mērit jebko – svaru, barības līmeni lopkopībā un putnkopībā, ūdens līmeni jebkur, skābekļa daudzumu ūdenī attīrīšanas sistēmās, vides apstākļu precu noliktavās. Parādījies pieprasījums no pārtikas preču tirgotājiem, kuŗiem ir ļoti svarīgi uzturēt noteiktu vidi pārtikas preču glabāšanai. Daudz kur ar likumu ir pieprasīts to visu pierakstīt un kontrolēt, un vecos laikos to darīja ar pildspalvu burtnīcā, bet tagad kontrole notiek automātiski. Ja kāds no parametriem ir ārpus normas, sistēma par to ziņo operātoram, kas var šo parametru atkal izlabot, un tiek nodrošināta optimāla vide un ietaupīts ļoti daudz līdzekļu.

Tu ne tikai pārstāvi SAF Tehnika uzņēmumu, bet arī esi aktīvs Amerikas latviešu sabiedrības atbalstītājs. Nupat notika otrā konference Spotlight Latvia, un tu biji viens no galvenajiem rīkotājiem.

Jā, konference notika Denverā, un mēs gribējām palīdzēt Latvijas uzņēmumiem, kuŗiem interesē Amerikas tirgus, nokļūt šeit, atrast potenciālus sadarbības partnerus, un vispār saprast, kā tas ir – taisīt biznesu Amerikā. Pirmās Spotlight Latvia laikā 2016. gadā tika nodibināta Latvijas Amerikas tirdzniecības kamera, un mani uzaicināja kļūt par Kolorado štata pārstāvi.

(Turpinājums 5. lpp.)

„Sveika, Latvija!” 41. grupa Tēvzemē

Pēc veiksmīga brauciena “Sveika, Latvija!” 41. grupas jaunieši atgriezušies mājās iespaidu pilni un laimīgi – tā stāsta Anita Ozola, Latvijas koordinatore, un jau gaida atbraucam nākamo –

42. grupu, kas Tēvzemē ieradīsies augustā. 21. augustā jaunieši apciemos *Laika* redakciju.

41. grupā pavisam bija 22 ceļotāji, tai skaitā 14 no Amerikas un astoņi no Austrālijas; 11 mei-

tenes un 11 puīši. Jauniešus pavadīja četri audzinātāji: Ēriks Kākulis un Andris Šlesers no Amerikas, Kristīne Daliņa un Vizma Boag no Austrālijas. Grupā ceļoja: meitenes – Marija

Bērziņš, Daila Boag, Emīlija Cīrulle, Ēva Medene, Katrīna Nobes, Tamāra Ozols, Kaiva Pelēce, Sabina Strautnieks, Aina Šulca, Selga Tuktenis, Lāra Veidners.

Puīši – Markus Briedis, Matīss Daliņš, Dāvis Jēgers, Lūkas Kākulis, Rolands McNally, Ēriks Pelds, Markus Rolavs, Aleksandrs Šlesers, Kai Taylor, Lukas Taylor, Davis Vigants.

Ir ļoti skaļi jāklie dz Amerikas neželīgajā biznesa vidē! Jānis Bergs, uzņēmuma “SAF Tehnika” Ziemeļamerikas nodaļas prezidents, intervijā Tairai Zoldnerei

(Turpināts no 4. lpp.)

Tā kā Denverā notika ALA kongress, ierosināju pie mums rīkot arī forumu *Spotlight Latvia*, lai būtu plaša Latvijas pārstāvēniecība un pārstāvēts arī ekonomiskās sadarbības virziens.

Kolorado štats ir slavens ar savu orientāciju uz veselīgu un aktīvu dzīves veidu, tūrismu, medicīnas pakalpojumiem, līdz ar to konferences tēma bija “Veselīgs dzīves veids”. No Latvijas atbrauca nedaudz vairāk nekā desmit uzņēmumi, pārstāvot sporta un tūrisma preču ražotājus un medicīnas pakalpojumu sniedzējus. Uzņēmējiem bija iespēja īsi prezentēt savus produktus, kā arī izstādīt tos apskatei. Apmeklētāji bija interesenti no Denveras, ALA un Latvijas Amerikas tirdzniecības kameras. Jāatzīst, ka Amerikas uzņēmējus un tirdzniecības pārstāvjus nav viegli ieinteresēt, jo piedāvājums ir milzīgs un neviens īsti par Latviju neko nezina. Atnāca tie pārstāvji, kurus es vai citi latvieši pazīstam personīgi. Es sadarbojos ar Denveras Biznesa skolu un pazīstu šos cilvēkus, un tas, protams, palīdz – viņi atnāk un uzaicina savus draugus un kontaktus. Atnāca arī Denveras pilsētas attīstības aģentūras pārstāvji, tomēr galvenokārt viss balstās tikai uz personīgiem sakariem.

Kāda bija atsaucība? Vai radās kādi perspektīvi biznesa kontakti?

Vāru teikt, ka par *Aranet* sensoriem jau radās manāma interese, kas varētu attīstīties tālāk un izvērsties par sadarbību. Domāju, ka tur attīstīsies arī citi sadarbības ceļi. Latvijas uzņēmumiem, manuprāt, bija noderīgi saprast, kā darbojas Amerikas biznesa vide: ja grib attīstīt biznesu ASV, tad uz šejieni jābrauc daudz un regulāri jāpiedalās izstādēs. Piemēram, mēs, *SAF Tehnika*, kaut arī esam Amerikā jau samērā ilgi, katru gadu piedalāmies kādās divdesmit izstādēs, un tas ir pats efektīgākais veids, kā dibināt kontaktus un atrast sadarbības partnerus. Arī pēc vienas izstādes nekas daudz nenotiks; ir nepieciešams neatlaidīgs darbs, lai pamazām izveidotos šis biznesa dialogs.

Tu minēji, ka gribētu vēl daudz ko paveikt šeit Amerikā un vēl par agru doties atpakaļ uz Latviju?

Jā, es gribētu “palaist” jauno *Aranet* līniju, kas būs vairāku gadu process, un es viennozīmīgi gribu vairākas reizes palielināt *SAF Tehnika* biznesa apjomu Amerikā. Mana iepriekšējā pieredze rāda, ka vajadzīgi apmēram septiņi gadi, lai darbu uzņēmumā novestu līdz labam iznākumam. Tāpēc es vienmēr brīnos, ka no valdībām tiek gaidīti rezultāti jau pēc pirmajām simt dienām – tas

mani vienmēr arī uzjautrina.

Tu raksti arī savu blogu. Kā radās šī ideja? Kā uzņēmējs un aizņemts cilvēks vēl atrod laiku rakstīšanai?

Pēdējā laikā gan rakstu mazāk, jo esmu šeit jau labu brīdi. Bet iesākumā, kad atbraucu, tā bija kā dienasgrāmata; gribēju pierakstīt, kas un kā šeit notiek. Es biju tikko aizbraucis prom no

neraksta blogu par uzņēmējdarbību, un par dzīvi Amerikā arī neviens neraksta.

Man bija arī interesanti saprast, kāda ir galvenā starpība starp biznesu Latvijā un biznesu Amerikā. Proti, ja Latvijā tu esi liela zivs mazā akvārijā, tad Amerikā tu esi maza zivs lielā okeānā. Latvijā ir daudz mazāka konkurence, vieglāk iesākt biznesu,

tā, vai viņiem tas ir vai nav izdevīgi, – daudz racionālāk un arī daudz neželīgāk.

Varbūt mazliet pastāsti par savu otru dzīves pusi Amerikā, kas saistīta ar latviešu sabiedrību.

Ar latviešu sabiedrību ir tā, ka “iedod velnam mazo pirkstiņu”, un tad viņi ierauj tevi visu iekšā, jo latviešu sabiedrība šeit ir ļabi organizēta un entuziastiska.

Pirms gada mani uzrunāja nometnes 2X2 organizatori ar lūgumu pasniegt nometnē uzņēmējdarbību. Nometne notika Latvijā, ap Ziemsvētku laiku es tāpat vienmēr tur esmu, Amerikas latviešu sabiedrība pret mani ir bijusi atsaucīga, un tā viņi mani pierunāja. Ģimene gan teica, ka esmu galīgi traks, ja tagad veselu nedēļu no trīs nedēļu atvaļinājuma grasos pavadīt kaut kur mežā pie Talsiem, bet beigās tomēr piekrita. Uzņēmējdarbību esmu mācījis un mācu regulāri, tomēr uz nometni braucu ar zināmām bažām. Man patika tā nometne! Tā bija ļabi, mūsdienīgi patriotiska, ar interesantu programmu, dažādām ievirzēm, katru dienu kāds brauca un lasīja lekcijas, bijām noslogoti no rīta līdz vakaram, un viss bija interesanti, un viss bija kvalitatīvi. Nometnē sajutu tik daudz pozitīvas enerģijas, ka ilgi nebiju tik ļabi atpūties. Man vienmēr ir prieks būt par daļu no laba projekta.

Jānis Bergs uzrunā klausītājus Latvijas biznesa forumā *Spotlight Latvia*

Latvijas, kur mani pazina tik daudz cilvēku, un aprakstīt savus piedzīvojumus Amerikā bija veids, kā saglabāt saikni ar Latviju.

Liekas, man ļabi sanāk, cilvēki lasa, seko, un blogs pie manis atved daudz cilvēku, kas interesējas par biznesa iespējām Amerikā. Šī niša bija brīva, jo neviens

gūt atpazīstamību, tikt pie vajadzīgiem cilvēkiem, bet arī tirgus ir ļoti mazs. Šeit tirgus ir liels, bet arī konkurence ir liela, un ir ļoti skaļi jāklie dz, lai vispār piesaistītu kādu uzmanību; jābūt gatavam uzrunāt ļoti daudz cilvēku, jābūt daudz enerģiskākam un aktīvākam. Cilvēki šeit visu vērtē pēc

Viena dziesma, viena deja... viena tauta!

Ar šādu devīzi Latvijas Simtgades svinību ietvarā no 4. līdz 7. jūlijam Toronto izskanēja XV Latviešu Dziesmu svētki Kanadā.

Svētki sākās ar Garīgās mūzikas koncertu *Trinity St. Paul's United Church* 4. jūlijā. Turpinājumā – 5. jūlijā koncerti notika prestižajā *Koerner Hall*, kur pārpildītā zālē notika arī koŗa *LATVIJA* koncerts, 6. jūlijā – koncerts *Mattamy Event Centre*.

bēdās. Ar dziesmu esam dibinājuši savu valsti un ar Dziesmoto revolūciju savu valsti arī atgūvām. Dziesmu un deju svētki ir mūsu valsts un kultūras identitāte, kas apliecina seno un bagāto Latvijas kultūras mantojumu, tās skaistumu. Man ir īpašs prieks, ka šodien ar mums kopā ir Kanadas ārlietu ministre Kristija Frilande. Tas ir vēl viens apliecinājums ciešajam un

vairāk gaidu sestdienu, jo, pateicoties Vizmas Maksiņas piedāvājumam un kollēgu – diriģentu apstiprinājumam, man pirmo reizi būs tas gods diriģēt Kanadas dziesmu un deju svētku kopkori.”

Interesants fakts – Kanadā, pēc Ārlietu ministrijas aplēsēm, šobrīd mīt ap 25 tūkstoši latviešu.

Sveicot XV Latviešu dziesmu

nākotnē, nākamajā simtgadē. Svētkos mēģinām darīt abus.

Atgriezoties Toronto pēc diviem iepriekšējiem lieliskajiem svētkiem Hamiltonā, nolēmām rīkot galvenos sarīkojumus *Maple Leaf Gardens*, kur pirmo reizi skanēja latviešu balsis 1961. gadā. Aicinu ikvienam svētku viesim atrast vēsturisko plāksni pie sienas, kuŗa norāda uz šo notikumu!

Esam sevišķi iepriecināti un pateicīgi par milzīgo dalībnieku skaitu, un īpaši par tiem, kuŗi ir ceļojuši daudz kilometru, lai svinētu kopā ar mums. Dziesmu un deju svētkos esam tiešām „viena tauta”.

Lai šie svētki turpinātu, kā prezidents Kārlis Ulmanis teica 1938. gada Dziesmu svētkos, mūs „sasildīt, sajūsmināt un stiprināt”!

Svētkos varēja apskatīt gan gleznu, gan cimdu izstādes, bija koŗa meistarklase, teātra izrādes, filmas, dalībnieku balles, lielāki un mazāki koncerti dažādās vietās.

Dziesmu svētku Rīcības komitejas pārstāve Laura Adlers Latvijas Radio raidījumā „Globālais latvietis. 21. gadsimts” stāsta, ka svētkos piedalījās ap 2000 dejojā un koristu. Toronto *Hilton* viesnīca bija pārpilna ar latviešiem, Toronto centrā visur skanēja latviešu valoda.

***

Svētkus atklāja Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs kopā ar Kanadas ārlietu ministri Kristiju Frilandī. „Dziesma jau no senatnes katram latvietim ir bijusi līdzās, gan prieks, gan

draudzīgajām saitēm, kas pastāv starp mūsu valstīm. Vēlos arī pateikties par Kanadas nozīmīgo ieguldījumu Latvijas un mūsu reģiona drošības stiprināšanā, jo Kanadas kaŗavīri kopā ar citiem NATO sabiedrotajiem pilda nozīmīgu misiju Latvijā. Tāpat vēlos pateikties ikvienam XV Latviešu Dziesmu un Deju svētku Kanadā dalībniekam un veidotājam, jo īpaši, šo Dziesmu svētku Rīcības komitejai,” svētku atklāšanā sacīja Latvijas ārlietu ministrs.

„Ierodoties Toronto svētku viesnīcā, pārņēmu sajūtu, ka Toronto dzīvo tikai latvieši. Lieliskie svētku dalībnieki un organizātori ir visur,” portālā *latviesi.com* norāda diriģente Inguna Grietiņa-Dārziņa. „Vis-

un deju svētku dalībniekus Rīcības komitejas priekšsēdis **Juris Ķeniņš** teica:

„Viens ir skaidrs – ja nebūtu saglabājušies Dziesmu svētki, Latvijas nebūtu” – tā izteicies leģendārais diriģents Haralds Mednis. Protams, viņš runāja par Dziesmu svētkiem Latvijā. Mēs varētu arī līdzīgi aprakstīt „savus” svētkus, kuŗi skan Kanadā (un ASV) jau no 1953. gada. Ierodoties patvēruma zemēs, mūsu vecāki un vecvecāki ļoti drīz sāka atkārtot to, kas bija zaudēti, un liecinājums par mūsu ilgtspēju ir šie XV Latviešu dziesmu un deju svētki.

Šie svētki norit Latvijas Simtgades zīmē, šis ir laiks, kad varam pakavēties pagātnē pie izdarītā un paveiktā, bet reizē skatīties

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas dr. zāle (58 Irving St, Brookline MA 02445).

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu Kultūras Centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrības telpas (531 North 7th St, Philadelphia PA 19123).

GAREZERS (MI)

4.-11.augustā notiks **3x3 Garezers.**

c/o **Maija Zaeska** (3900 44th St. SE, Delano, MN 55328), T: 763-972-2521, 952-454-4172, e-pasts: mzaeska@gmail.com
www.3x3.lv Facebook: 3x3 Garezers, www.3x3garezera.com

NUJORKA

KATSKIĻOS

3x3 Katskiļos notiks no 18. līdz 25. augustam Nujorkas ev. lut. draudzes lauku īpašumā *Elka Park, NY* (netālu no Brāļu kapiem un ROTA). Tuvāka informācija sniedzama, rakstot nometnes vadītājai **Ingridai Jansons**, ibjansons@gmail.com vai rakstot uz 3x3katskilos@gmail.com, vai zvanot 201-874-5110. Facebook mājas lapa **3x3Katskili**

PRIEDAINĒ (NJ)

(1017 Hwy 33 East, Freehold, NJ 07728).

SAGINAVA (MI)

Saginavas Latviešu klubs (*Apple Mountain, 4519 North River rd, Freeland MI 48623*).

SIETLA (WA)

Sietlas Latviešu Sabiedriskais Centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125). Mājas lapa: www.seattlelatviancenter.com

seattlelatviancenter.com

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs

11710 3rd Ave. N. E.

Seattle, WA 98125

Mājas lapa: www.seattlelatviancenter.com

Sarīkojumi Sietlā:

7. jūl.-3. aug. Kursas vasaras vidusskola Rietumkrasta Izglītības centrā Šeltonā.

4.-10. aug. Mežotnes bērnu vasaras nometne Šeltonā.

6. aug. Pensionāru pusdienas plkst. 12:00 Latviešu centrā.

24. aug. Baltijas ceļa 30 gadu atcere plkst. 2:00 Vašingtonas universitātē pie *Drumheller* strūklakas.

SV. PĒTERSBURGA (FL)

Sv. Pētersburgas latviešu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St. Petersburg, FL 33715), tālr.: 727-8272338.

Pasākumi notiek dzīvojamā

kompleksa klubā *Tudor Room* 2.stāvā (5101 Brittany Dr. St. Petersburg, FL 33715).

3.septembrī 10:00 Biedrības valdes sēde.

PRIEDAINĒ (NJ)

www.priedaine.com

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdien 19:30 Centrā.

Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr:** (58 Irving st, Brookline

MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. dE-pasts: igorssafins@gmail.com. Runas stundas trešdienās 10:00 - 15:00. **Dievk. notiek 11:00.** Dievk.; 12:00 Bībeles stunda.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas-draudze-255043897965234. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājas: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

(Turpināts 18. lpp.)

ASTRĪDA
JANSONE

Mana grāmata par trimdas bērnu bērniem Latvijā jau nodota izdevniecībā, bet es esmu iesākusi vēl vienu, kas dokumentē to, ko trimdas latvieši ir darījuši un vēl arvien dara, lai palīdzētu Latvijai atkopties no ilgās okupācijas. Kopš diezgan daudz pazīstu un zinu par tiem Latvijas jauniešiem, kuŗus trimdinieki ir izskolojuši caur Vitolu fondu, izdomāju, ka rakstīšu par viņiem. Šoreiz tā ir Annija Būmane, kas savu stipendiju saņēma no mamiem draugiem Klivlandē – Alfrēda un Sarmītes Gravām.

Annija savas ārsta studijas pabeidza jau 2014. gadā un rezidentūru, gatavošanos doktora gradam turpināja ar saviem spēkiem, strādājot dažādās slimnīcās pie dažādiem speciālistiem. Tagad viņa ir pilntiesīga ģimenes ārste un atkal ir atcerējies savus pirmos labvēļus ar miļu un sirsnīgu vēstuli. Tajā cita starpā viņa raksta par savām gaitām tālākajā izglītībā pēc 2014. gada:

„2014. gadā pabeidzu studijas RSU Medicīnas fakultātē un ieguvu ārsta gradu. Iestājos Latvijas Universitātes rezidentūrā, kur studēju ģimenes medicīnu. Mācījos budžeta grupā, un, lai gan esmu no Liepājas, nolēmu rezidentūru pavadīt Rīgā, jo likās, ka Rīgā varētu būt iespējas gūt plašāku redzējumu un zināšanas, kā arī praktiskās iemaņas no speciālistiem. Rezidentūras pirmajā gadā 8 nedēļas bija cikls pie ģimenes ārsta, tad sekoja cikli dažādās jomās, piemēram, internās medicīnas dažādās speciālitātēs, onkoloģijā, pediatrijā, ginekoloģijā, dzemdniecībā, ķirurģijā, kur strādāju sertificēta ārsta uzraudzībā. Ķirurģijas ciklā varēju arī asistēt operācijās. Pēdējais rezidentūras gads tika pavadīts ģimenes ārsta praksē Rīgā. Strādāju kopā ar dakteri, bet ļoti bieži patstāvīgi pieņemu pacientus vienā kabinetā, kamēr daktere otrā kabinetā pieņēma citus pacientus.

Pēdējā rezidentūras gadā izstrādāju arī savu diplomdarbu

„Bezmiegs pieaugušajiem ģimenes ārsta prakses pacientiem”. 2017. gadā pabeidzu rezidentūru. Žēl, ka mamma nevarēja piedzīvot šo priecīgo notikumu. Viņa daudzus gadus slimoja ar multiplo sklerozi un 2016. gadā negaidīti nomira Žēl, ka man ar māsu neiznāca pavadīt pietieka-

ka Durbe ir latviska pilsēta, kā arī tas, ka telpas jau bija iekārtotas, ka tur bija medmāsa – profesionāls ārsta palīgs. Lai gan pati dzīvoju Liepājā, pieņemu lēmumu braukt uz Durbi un kļūt par lauku ārsti.

2017. gada beigās nodibināju uzņēmumu – Dr. Būmanes ģi-

mi daudz laika ar viņu, jo bijām studijās Rīgā un katru nedēļas nogali uz Liepāju aizbraukt nevarējām. Pēc rezidentūras studiju pabeigšanas 2017. gada augusta pēdējās dienās pārcēlos uz Liepāju. Kad biju ieguvusi sertifikātu, gribēju dabūt darbu Liepājā, bet mani pierunāja iet uz Durbi, jo tur pilsētas vienīgā ģimenes ārste gāja pensijā. Lai arī Liepājā situācija nebija spīdoša un ģimenes ārstu nav daudz, es sapratu, ja neiešu uz Durbi, viss Durbes novads paliks bez ģimenes ārsta. Zināju, ka daudzi vecie cilvēki nespēs izbraukt uz blakus novadiem un nonāks ļoti grūtā situācijā. Man iepatikās tas,

menes ārsta prakse, SIA. Tam sekoja daudzu dokumentu kārtošana, lai atvērtu savu praksi, piemēram, bija jāuzrāda, kā mēs telpas mazgāsim, kā dezinficēsim/sterilizēsim aparātūru, ko darīsim ar vakcīnām, ja pazudīs elektrība. Sākums bija ļoti grūts, jo tikko kā bija ieviesta E-veselība. Grūti bija arī tāpēc, ka man visi pacienti bija sveši, vajadzēja ilgāku laiku, lai ar katru visu izrunātu un ar pacienta vainām iepazītos. Izaicinājums bija arī atrast katra pacienta lauku mājas, jo apkārtnē man nebija pazīstama. Bieži iznāca braukt mājas vizītēs vēl vakarā, kad ārā jau tumšs, un pa lauku ceļiem, brau-

cot tumšā, mājas grūti bija atrast. Ziemā gadījās ar mašīnu iestīgt kupenā, un pacienta ģimenei bija jāpalīdz no kupenas izkļūt. Ziemā mājas vizītēs ir jābrauc bieži, gripas sezonas laikā pat līdz piecām vizītēm dienā, bet gabali, kas jānobrauc, ir lieli, jo mana darbības pamatteritorija ir viss Durbes novads, bet citreiz iznāk aizbraukt arī uz kādu māju Priekules novadā.

Lauku ģimenes ārstam sanāk lielāka slodze tieši mājas vizīšu dēļ. Kad uzsāku strādāt, ļoti bieži darbā biju no 08.00 ritā līdz 11.00 vakarā, bet ar laiku iestrādājos, un kļuva vieglāk. Daudziem vienīgi izmeklējumi ir tas, ko mēs varam nodrošināt. Māsiņas ņem analīzes, kurjers tās savāc. Paši taisām urīna analīzes, kardio-grammas un vēl šo to; bet ir arī pacienti, kuŗiem ļoti vajadzētu kādu papildu izmeklējumu, speciālistu konsultāciju, bet Durbē tādu nav. Laukos arī nabadzība ir lielāka. Ir pacienti, kas neizmeklējas, jo nav naudas; ja nevar samaksāt mums, nekā, bet viņš nevar aizbraukt uz izmeklējumu Liepājā un pateikt, ka viņam nav naudas. Bieži ir jādodomā, kādas zāles pacientam iznāks lētāk, nevis, kas viņam būs labāk, jo dārgas zāles pacients vienkārši nespēs nopirkt. Nabadzības dēļ pacienti pat nenāk pie ārsta. Atceros, ka pie manis atnāca viena paciente ap gadiem astoņdesmit, kuŗai kartīte pilnīgi tukša: pie iepriekšējās dakteres nebija gājusi, neviena izmeklējuma; kad nu akūti saslimusi, atnāca, bet pateica, ka naudas nav, ko samaksāt par vizīti, kā arī lai nopirktu zāles. Iedevu viņai naudiņu, lai mazākais zāles sev nopērk.

Lai arī darba daudz, nenožēloju, ka izvēlējos Durbi. Jutos, ka šeit esmu vajadzīga. Patiesībā katru gadu rezidentūru beidz daudz jauno ģimenes ārstu, bet daudzi izvēlas Rīgu vai Rīgai tuvās pilsētas. Skumīga situācija ir Priekulē, tur trīs ģimenes ārsti, bet divi vienlaicīgi nolēmuši pār-

traukt savas ģimenes ārsta prakses, bet vietā nav, kas nāk.

Šogad uz vienu nedēļu braukšu pieredzes apmaiņā uz Vāciju. Vienu dienu būs pieredzes apmaiņa ar vācu ģimenes ārstiem, pārējās dienas – ekskursijas. No Liepājas brauks vēl trīs ģimenes ārsti. Priecīgs notikums mūsu ģimenē ir māsasmeitiņas piedzimšana šī gada 11. jūnijā. Māsa ir neiroloģijas pēdējā gada rezidente, paliks daži mēneši nepabeigtas rezidentūras, bet to viņa izdarīs pēc dekrēta beigām. viņa noteikti būs labs neirologs Liepājā. Brālis pagājušā gadā pabeidza magistrantūras studijas, viņš ir programētājs.

Esmu ļoti pateicīga, ka varēju saņemt Jūsu stipendiju, ar kuŗas palīdzību esmu izstudējusi, un tagad varu palīdzēt cilvēkiem. Lai arī nav viegli, tas ir darbs, kas dod gandarījumu. Tā ir profesija, kur visu laiku var pilnveidoties, kaut ko jaunu apgūt, darbs nav vienmuļš. Kad ir grūti, stiprina pacientu atbalstošie vārdi, pateiktāis paldies par to, ka esmu viņiem palīdzējusi. Cerams, ka Jums arī iet labi. Lai Jums jauka vasara un daudz pozitīvu notikumu, par ko priecāties!”

Annija vēstuli ir rakstījis šī gada jūnijā, lai gan stipendiju no Gravu ģimenes bija saņēmusi desmit gadus agrāk. Prieks ir par Anniju, kuŗa savus labvēļus neaizmirst un, kaut arī vieglāk būtu bijis strādāt Liepājā, kur viņai ir dzīvoklis, un ik dienas nebūtu jāmēro ceļš uz Durbi, izvēlējas to, jo Durbē, lūk, viņa bija ļoti, ļoti vajadzīga. Vēl vairāk priecājos par saviem draugiem Alfrēdu un Sarmīti, kas ir Vitolu fonda „paraugbalsti”. Viņu kontā ir 141 students, kas skolas jau beiguši pirms vairākiem gadiem un tagad ne tikai strādā Latvijā, bet vairāki jau audzina nākamo Latvijas paaudzi. Šogad ar viņu stipendiju studē atkal 15 centīgi jaunieši, bet nākamā mācību gadā to būs atkal 16. Vienā vārdā varu tikai teikt – FANTASTISKI!

LATVIEŠI KANADĀ

*Pasakiet, labi ļaudis,
Kas tos Jāņus ielīgoja?
“Rotas” koris, “Pusstundiņa” –
Tie tos Jāņus ielīgoja.*

Kā jau parasti, tā arī šogad Toronto pirmās Jāņu dziesmas atskanēja pensionāru saietā jau dažas dienas pirms Jāņiem, tos

iedziedot 20. jūnijā. Tagadējiem pensionāriem Jāņu iedziedāšanas paraša sākusies jau pirms daudziem gadiem, ganu gaitās ejot, kā to apliecina tautasdziesma par to pašu iedziedāšanu: ”Pirmie gani, pēc arāji...” Katra gana lepnums bija visa ganāmpulka appuškošana ar vainagiem uz ragiem. Pievarē, mājās dzenot, šī rota parasti gan bija saglabājusies tikai barvedei, jo govīs atrada, ka zāle un puķes uz citu ragiem ir garšīgākas par tām, kas pašām jāplūc. Barvedes asos ragus neviena neiedrošinājās atpušķot.

Nevien galdus 20. jūnija saietā greznoja gan pļavu, gan dārzu puķes, bet tās bija arī savitas

sieviešu vainagos. Arī tēpi bija vasarīgi puķaini.

Saietu atklājot, Auseklis Zaķis novēlēja visiem jaukus Jāņus un baudīt vasaru.

Liene Martinsone priecājās par daudzajiem ciemiņiem, un vēlēja, lai viņi atbrauktu arī citās reizēs, ne tikai uz svētkiem. Nākamo reizi mēs tiksimies vasaras pirmajā saietā 18. jūlijā un spēlēsīm Bingo. Demonstrācijas spēlē pietrūka žetonu, tamdēļ to vietā lietosīm centus. Otrs vasaras saiets ir paredzēts 22. augustā, kad skatīsimies video “Liktendzirnas”. Regulārie saieti atsāksies 12. septembrī, nevis astotajā, kā tas dažviet ir kļūdaini izziņots.

Liene vēl aicināja pirkt Viestura Zariņa Manitobas latviešu vēstures grāmatu.

Pa tam koris jau bija ieņēmis vietas un Irisas Purenes vadībā kopā ar klausītājiem no izdalītajām dziesmu lapiņām sāka dziedāt. Nav jau teiktas, ka Jāņos nevar arī citas dziesmas dziedāt. Tā koris dziedāja trīs skanīgas tautasdziesmas: “Es dziedāju, gavilēju”, “Ligodama upe nesa” un “Sīdrabiņa upi bridu”. Pēc tam turpinājām visi kopā dziedāt Jāņu dziesmas, kamēr visas no lapiņām bija izdziedātas. Tad varēja sākties apdziedāšanās, kā parasti, puīši pret meitām. Ja citus gadus meitas noteikti varēja saukt par

uzvarētājām, jo puīši tikai rūca kā dunduri, šogad dziesmu kaŗu varēja tikai saukt par neizšķirtu, jo puīšu balsis bija kļuvušas skanīgākas. Irisa Purene nolasīja dažas “modernas” aplīgošanās dziesmas, ko tagad dzied Latvijā.

Klausītājus iepriecinot, koris vēl uzstājās ar dziesmām “Nebrauc tik dikti”, “Vecpiebalgas ūdensroze” un “Cielaviņa”.

Jāņi nu bija ielīgoti, ciema ļaudis aplīgoti, laiks doties mājup. To paredzot, lapiņās bija arī šķiršanās dziesmu teksti. Tie nebija skumji, jo solīja līgošanu arī citugad.

Jāņu iedziedāšana

Skautiem un gaidām iespaidiem bagāta vasara

VALIJA BERKINA

LVM atpūtas un tūrisma centrā „Ezernieki” no 7. līdz 13. jūlijam notiek 4. Skautu un gaidu lielā Baltijas nometne (4th Baltic Scout and Guide Jamboree), kur piedalīsies 700 skauti un gaidas no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas. Arī pirmā Baltijas valstu skautu un gaidu nometne 2006. gadā notika Latvijā, 2010. gadā – Lietuvā un 2015. gadā – Igaunijā.

Radoša iespēja

Nometnes ir piedzīvojumi, kas ļauj atklāt sevi kā personību, gūt pārliecību par savu varēšanu un iepazīt jaunus draugus. Tās dod bērniem un jauniešiem arī mācīties un attīstīt jaunas prasmes, vērtīgi un saturīgi pavadīt vasaras brīvlaiku.

Lai tā tas notiktu, lielu organizatorisko darbu iegulda Latvijas skautu un gaidu centrālās organizācijas (LSGCO) valdes priekšsēde Agnija Jansone kopā ar vienību vadītājiem un aktīvistiem valsts reģionos. Jāpiebilst, kad 10. jūnijā Saeimā notika deputātu un NVO ikgadējais forums „Meklējot ilgtspējīgus risinājumus valsts attīstībai”, jaunajā NVO un Saeimas foruma koordinācijas grupā ievēlēja arī LSGCO (Latvijas skauti un gaidas) valdes priekšsēdi Agniju Jansoni. Viņa tajā darbosies kopā ar Inesi Tauriņu (*Delna, Sabiedrība par atklātību*), Kirilu Solovjovu (Latvijas Studentu apvienība), Inesi Silīņu (Kurzemes NVO centrs) un Kristīni Zombergu (Latvijas Pilsoniskā alianse/ Civic Alliance – Latvia).

Šogad no janvāra līdz maijam Latvijas skauti un gaidas līdz-

darbojās projektā „Mana Eiropa, mana balss!”, kuŗa mērķis bija veicināt arī skautu un gaidu pilsonisko līdzdalību un piedalīšanos Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās 25. maijā. Daudzi, kuŗi bija jau sasnieguši 18 gadus, tajās piedalījās pirmo reizi. Projektā „Mana Eiropa, mana balss!” piedalījās pavisam 14 skautu un gaidu organizācijas no visas Eiropas. Tā noritēja ar

Eiropas kopienas programmas *Erasmus Plus*, Eiropas Skautu un gaidu līderības fonda līdzfinansējumu. Pieciem no Latvijas bija iespēja arī piedalīties skautu un gaidu apmaiņas seminārā Francijā. Noritēja dažādas līdzdalības aktivitātes arī Valmierā, Ogrē un Rīgā. Projektā gūtās zināšanas lieti noderēja 25. maijā, lai pilsoniski atbildīgi dotos pie EP vēlēšanu

urnām un ievēlētu deputātus no Latvijas pēc dziļākās pārliecības.

Bet tagad ir vasara, kas ir aktīvākais iniciatīvu realizācijas laiks. Šogad skautiem un gaidām bez 4. Baltijas Skautu un gaidu lielās nometnes „Ezerniekos” no 7. līdz 13. jūlijam notiks arī Latvijas skautu un gaidu delegācijas dalība (no 22. jūlija līdz 2. augustam) Pasaules skautu lielajā nometnē Rietumu

Virdžīnijā, ASV, bet no 11. līdz 17. augustam – Latviešu diasporas skautu un gaidu sadarbības 12. Lielajā nometnē „Solījums” Ņujorkas pavalstī, ASV.

Lai saulainas, pozitīvām emocijām un atmiņā paliekošiem piedzīvojumiem bagāta vasara skautiem un gaidām visā pasaulē!

26. jūnijā Rīgas pili uz Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa prezidentūras atvadu vizīti tika ielūgti Latvijas Skautu un gaidu centrālās organizācijas vienību pārstāvji. Tā bija iespēja bērniem un jauniešiem pateikt „paldies!” par atsaucību un atbalstu visas prezidentūras laikā // FOTO: Latvijas Valsts prezidenta kanceleja

IVETA ASONE

Jāni Indianapolē

Ap 130 ligotāju pulcējās karstā 29. jūnija vēlā pēcpusdienā Indianapolē Latviešu sabiedriskā centra (LSC) paviljonā. Tur viņus sagaidīja Indianapolē igauņu-latviešu mūzikas ansamblis *Ezīši*, ievadam spēlējot baltiešu tautas mūzikas melodijas. *Ezīšu* sastāvā šoreiz *Ain Haas* (vadītājs), *Ilze Akerberga*, *Jānis Kauliņš*, *Elizabeth LaCava* un *Ilze Žvarte*. Par Jāņu cienastu rūpējās LSC dāmu komiteja *Marijas Sveteckas* vadībā un par atspirdzinājumiem – LSC *Avotiņš*, *Ērika Lāča* pārziņā. Indianapolē tautasdeju kopas *Jautrais pāris* dejotāji iesaistīja klātesošos dažās Jāņu rotaļās pirms programmas sākuma. Vakara programmā spēlēja mūzikas grupa *Atkal kopā*: *Gints Hartmanis* – vokāls/taustiņi, *Jānis Kauliņš* – bungas, *Modris Laizāns* – vokāls/ģitara un *Zintis Žvarts* – saksofons. Skanēja tautasdziesmas un latviešu populārā mūzika. Skaņu meistars – *Dainis Ozers*. *Jautrais pāris* uzveda piecas dejas, visas pie *Skroderdienas Silmačos* melodijām: „Tā sieva, kas vēlas”; „Nāc, nāc dejot sāt”; „Silmaču polku”; „Zaļo krūzi”;

„Skroderu dienas”. Dejoja *Iveta Azone* (vadītāja), *Emīlija Grīnvalde*, *Anna Inveisa*, *Liene Millere*, *Andris Krūmkalns*, *Jeff Sherman*, *Ēriks Tuttle*, *Lane Tuttle*.

Mūzikanti un publika dziedāja ligo dziesmas, kamēr dejotāji

piedāvāja jāņusieru un alu. Īslaicīgi lietūs pārsteidza ligotājus, bet tas jau bija gaŗām, kad vakara krēslā aizdedza ugunsķūru. Paviljonā mūzika turpinājās vēl dažas stundas, daudzi deĶoja un priecājās, ka Jāņu diena sagaidīta.

Pirmā rindā no kreisās: *Anna Inveisa*, *Liene Millere*, *Iveta Azone*, *Emīlija Grīnvalde*. Otrā rindā no kreisās: *Ēriks Tuttle*, *Lane Tuttle*, *Andris Krūmkalns*, *Jeff Sherman*. Trešā rindā: *Dainis Ozers*, *Ilze Akerberga*, *Modris Laizāns*, *Maija Silīņa*, *Gints Hartmanis*, *Agrita Hartmane*, *Jānis Kauliņš*, *Zintis Žvarts*, *Ilze Žvarte*, *Ain Haas*, *Elizabeth LaCava* // FOTO: *Raivis Grunte*

DAŽAS PĒCJĀŅU GUDRĪBIŅAS

Lai atrastu papardes ziedu, jāzina, kur to meklēt un kā izskatās paparde.

***

Šajos laikos Jāņu siers un alus varbūt neskaitās veselīgi, bet gaŗu gan tie pacilā.

***

Līgotājs, kas Jāņu nakti nepazīna, kuŗa sieva, kuŗa meita, to atskārtīs no rīta – par vēlu...

***

Ir būtiska atšķirība starp līgošanu un līgošanos.

***

Ir daudz vieglāk atrast milu nekā mīlamu cilvēku.

Ivars Galiņš

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Levitu sveic
citu valstu prezidentu

Īsi pēc stāšanās amatā Latvijas Valsts prezidents Egils Levits jau saņēmis apsveikumus no vairāku desmitu valstu prezidentiem, tostarp Krievijas prezidenta Vladimira Putina, aģentūrai LETA pastāstīja prezidenta preses pārstāve Aiva Rozenberga. Apsveikumus Levitam nosūtījuši kaimiņvalstu prezidenti – Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida, kā arī Lietuvas prezidents Gitans Nausēda.

Apsveikumus atsūtījis arī Polijas prezidents Andržejs Duda, Somijas prezidents Sauli Nīniste, Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko, Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis, Azerbaidžānas prezidents Ilhams Alijevs, kā arī Austrijas prezidents Aleksandrs van der Bellen, Francijas prezidents Emanuels Makrons un Vācijas prezidents Franks Valters Šteinmeiers.

Ar stāšanos amatā Levitu apsveicis Turcijas prezidents Redžeps Tajjips Erdogans, Islandes prezidents Gudni Johannessons, Indijas prezidents Rāms Nāths Kovinds, Serbijas prezidents Aleksandrs Vučičs, Ēģiptes prezidents Abduls Fatahs al-Sisi, Kazahstānas prezidents Kasims Žomarts Tokajevs, Horvātijas prezidente Kolinda Grabara-Kitaroviča, kā arī Itālijas prezidents Serdžo Matarella, Bulgārijas prezidents Rumens Radevs un Uzbekistānas prezidents Šavkats Mirzijojevs.

Labā vēlējumus Levits saņēmis arī no Rumānijas prezidenta Klausas Johanisa, Armēnijas prezidenta Armena Sarkisjana, Kubas prezidenta Migela Diasa-Kanela, Tunisijas prezidenta Badži Kaida as Sabi, Omānas sultāna Kābūsa ibn Saīda al Saīda, Bosnijas un Hercegovinas prezidenta Milorata Dodikas, Dienvidkorejas vadītāja Muna Čeina, Kataras emīra Tamīma bin Hameda al Tānī, Apvienoto Arābu Emirātu prezidenta Halifa bin Zajeda al Nahajana, kā arī Alžīrijas prezidenta Abdelaziza Būteflika. Apsveikumi joprojām turpina pienākt.

***

Latvijas armija svin Simtgadi

6. jūlijā Latvijas armija svinēja savu Simtgadi. Tam par godu Rīgā, 11. novembra krastmalā, visas dienas laikā notika lielkoncerts "Latvijas armijai – 100", Nacionālo bruņoto spēku paraugdemonstrējumi, kā arī Latvijas un sabiedroto spēku militārās tehnikas un ekipējuma izstāde. Svētku lielkoncerts sākās ar Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa uzrunu. Katra no koncerta četrām daļām bija

veltīta konkrētam Latvijas vēstures posmam, sākot no Latvijas armijas izveidošanas līdz mūsdienām, ļaujot pasākuma apmeklētājiem emocionāli izdzīvot Latvijas neatkarības cīņtāju degsmi un pašreizējo

Valsts prezidents Raimonds Vējoņis uzrunā Latvijas armijas 100. gadadienas svinību dalībniekus.

Būt par kaŗavīru ir augstākais patriotisma apliecinājums, uzrunājot iedzīvotājus Latvijas armijas Simtgades svinībās, sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējoņis. Viņš puda prieku par Latvijas armijas Simtgades jubileju, norādot, ka šie svētki ir ne tikai armijas jubileja, bet arī svētki par varoņu uzvaras kaujām, par Latvijas neatkarību. Savukārt Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš puda pateicību visiem, kas strādā armijā, plāno nākt armijā un atbalsta to. Tāpat viņš Latvijas armijai jubilejā novēlēja spēku, apņēmību un sabiedrotos draugus, kas atbalstīs.

Latvijas armijas 100 gadu svinības 11. novembra krastmalā // Foto: LETA

Armijas tehnikas parāde...

... un visbeidzot zaļumballē kājas varēja izlocīt gan liels, gan mazs

Aizsardzības ministrs Artis Pabriks uzrunā norādīja, ka latviešu kaŗavīri par brīvību cīņās jau pirms neatkarīgas valsts izveido-

šanās. "Mēs esam maksājuši – kā tauta, kā armija, kā ģimenes – ļoti dārgu cenu par brīvību. Latvijas kaŗavīrs ir nācis no mūsu ģimenēm un ir viens no mums. Viņš ir nācis no arājiem, ierēdņiem, studentiem, profesoriem – no jebkuras sociālās šķiras, arī no jebkuras etniskās grupas. Latvijas armijā jau Pirmā pasaules kara laikā bija pārstāvēti ne tikai latvieši, bet gan arī baltvācieši, ebreji, krievi, gan arī visi pārējie. Arī šodien Latvijas armijā kaŗavīri netiek šķiroti nedz pēc dzimuma, nedz arī pēc piederības. Tie, kas dienē Latvijas armijā, ir patrioti un sargā mūsu zemes vērtības un mūsu mieru gan dienā, gan naktī," uzsvēra A. Pabriks.

Svētku sarīkojums 11. novembra krastmalā bija plaši apmeklēts. Nāca gan ģimenes ar maziem bērniem, gan vecāka gada gājuma cilvēki. Lielu interesi sanākušie izrādīja par armijas tehniku, stāvēt garās rindās, lai tajā iekāptu. Cilvēki arī nekautrējās aprunāties ar armijas pārstāvjiem, tostarp Latvijas sabiedroto kaŗavīriem.

***

Saeima pieņem lēmumu par Latvijas turpmāko rīcību EPPA

Saeima 8. jūlijā atbalstīja lēmuma projektu "Par Latvijas turpmāko rīcību Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā (EPPA)". Tas uzdod Saeimas delegācijai EPPA uzsākt konsultācijas ar to valstu parlamentārajām delegācijām un to locekļiem, kas balsojuši pret Krievijas balsstiesību atjaunošanu, lai līdz 2019. gada ceturtais sesijas sākumam vienotos par kopēju pozīciju un lemtu par turpmāko rīcību EPPA.

Lēmumā parlaments pauž nožēlu par EPPA 26. jūnija lēmumu atjaunot Krievijas balsstiesības, kuŗas tika apturētas, reaģējot uz Ukrainai piederošās Krimas pussalas aneksiju 2014. gadā, tā pārkāpjot Ukrainas suverēnitāti un teritoriālo integritāti, un starptautisko tiesību pamatprincipus.

Saeima savā lēmumā nosoda Krievijas turpināto apspiešanas un vardarbības politiku pret Krimas tatāriem, kā arī cilvēktiesību pārkāpumus Austrumukrainā. Tāpat lēmumā uzsvērts, ka Krievijas balsstiesību beznosacījuma atjaunošana ir pretrunā ar Eiropas Padomes principiem un pamatvērtībām, kā arī nopietni iedragā Eiropas Padomes reputāciju un rīcībspēju. Kopš balsstiesību apturēšanas Krievija nav atgriezies pie starptautisko tiesību un pamatprincipu ievērošanas, turpina Ukrainai piederošās Krimas aneksiju un neatsaucas uz aicinājumiem rast diplomātiskus risinājumus. Lēmumā uzsvērts, ka balsstiesību atjaunošana mazina uzticēšanos Eiropas Padomei un citiem starptautiskiem instrumentiem.

Lēmumā atgādināts, ka kaŗadarbības rezultātā Ukrainā ir gājuši bojā vairāk nekā 13 tūkstoši cilvēku un vairāk nekā trīs miljoni ir devušies bēgļu gaitās, tāpat nav novēroti nekādi uzlabojumi Ukrainas teritoriālās integritātes nodrošināšanā. Lēmumā arī paustas bažas, ka Krievijas balsstiesību atjaunošana, ņemot vērā minētos

SPILGTS CITĀTS

Bez Laimes lāča funkcijas

No Raimonda Vējoņa intervijas Aivaram Ozoliņam (IR) par padarītajiem darbiem, noslīdējušajiem reitingiem un politiku populismu, kas var apdraudēt tiesisku valsti.

"Vienmēr, kad nāk amatā kāds, ir lielas ekspektācijas. Bet, kad esi politiskajā vidē, ir noteikti spēles noteikumi – ne vienmēr var realizēt to Laimes lāča funkciju.

Mēs pirmām kārtām gaidām, ka visiem kļūs dzīve labāka, būs lielākas algas, būs stabilāki, mums nebūs jādomā par ikdienas problēmām. Bet ne vienmēr to var piepildīt, un rezultātā kaut kādā brīdī veidojas tā – viņš jau arī tur neko nevar izdarīt.

Esmu vienmēr vadījis pēc tā, ka nevis uzreiz ir jācērt galva, bet ir jābūt tiesiskam pamatojumam. (...) Es strādāju ne jau reitinga dēļ – šis būs populāri, to darīšu; šis nebūs, to nedarīšu. Tā nevar rīkoties amatpersona. (...)

Pats nekad neesmu bijis atklātas balsošanas (par Valsts prezidentu – Red.) piekritējs. Būs realisti, tāpat partijās ne jau biedri izlemj, kā balsot, – tas ir šaurs cilvēku lokš vai pat atsevišķi cilvēki. Kas ir nepareizi pie aizklātas balsošanas – ka cilvēki melo. Bet, ja godīgi aizklātā balsošanā pasaka, vai tad ir slikti?

(...) Man pašam kā Latvijas iedzīvotājam pietrūka debašu par dažādiem jautājumiem. Ja debašu nav, tad nav arī izziņas procesa man kā sabiedrības pārstāvim. Tāpēc tad labāk ir tautas vēlēts prezidents."

apstākļus, var iedrošināt Krieviju turpināt savu agresīvo ārpolitiku, tā radot draudus Eiropas drošībai un stabilitātei.

Lēmumā Krievija ir aicināta atgriezties pie starptautisko tiesību ievērošanas, nekavējoties pārtraukt savas agresīvās darbības pret Ukrainu un Gruziju, atbrīvot politiskos kīlniekus un prettiesiski apcietinātos Ukrainas pilsoņus, pārtraukt cilvēktiesību pārkāpumus pret Krimas tatāriem, kā arī nodrošināt cilvēktiesību un likuma varas principu ievērošanu. Tāpat lēmumā EPPA aicināta apzināties, ka Krievijas balsstiesību atjaunošana nodara milzīgu kaitējumu Eiropas Padomes reputācijai, kā rezultātā var tikt zaudēta to cilvēku uzticība, kuŗu tiesības organizācijai ir jāaizsargā.

***

Saeima apstiprina Nauri Puntuli kultūras ministra amatā

Saeima 8. jūlijā ārkārtas sēdē par kultūras ministru apstiprināja Nauri Puntuli (VL/TB/LNNK). Kultūras ministra amats bija atbrīvojies pēc līdzšinējās ministres Daces Mēlbārdes (VL/TB/LNNK) ievēlēšanas par Eiropas Parlamenta (EP) deputāti. Lūgumu kultūras ministra amatā apstiprināt Puntuli Saeimā bija iesniedzis Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV). Puntuli izvirzīja nacionālā apvienība Visu Latvijai-Tēvzemei un brīvībai/LNNK.

Nauris Puntulis //Foto: Delfi

Krišjānis Kariņš, uzrunājot deputātus, uzsvēra, ka nākamajam kultūras ministram būs jāveic vairāki darbi. Viens no tiem ir risināt jautājumu par koncertzāles būvniecību, saprotot, kur un par kādiem līdzekļiem šo projektu īstenot. Tāpat kultūras ministram jāpievērš nopietna uzmanība Latvijas informētīvās vides un sabiedrisko mediju stiprināšanai. "Šajā jomā nav vienkārši pieņemti lēmumi. Tas nav vienkāršs process, bet mūsu informētīvās vides stiprināšana ir svarīga demokrātiskās vides stiprināšanai," teica premjermministrs. Par Puntuli iecelšanu kultūras ministra amatā nobalsoja 63 deputāti, savukārt 20 deputāti balsoja pret.

(Turpinājums 11. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

(Turpināts no 10. lpp.)

***

Valsts prezidentam – aizsardzības ministra Goda zīme

4. jūlijā Rīgas pili aizsardzības ministrs Artis Pabriks Valsts prezidentam Raimondam Vējonim pasniedza Goda zīmi "Par ieguldījumu bruņoto spēku attīstībā".

Pirms Valsts prezidenta amata pienākumu pildīšanas Raimonds Vējonis no 2014. gada 22. janvāra līdz 2015. gada 7. jūlijam bija Latvijas aizsardzības ministrs. Savu pilnvaru laikā Raimonds Vējonis sniedza nozīmīgu ieguldījumu Latvijas aizsardzības spēju attīstībā un atturēšanas stratēģijas stiprināšanā gan nacionālajā, gan NATO limenī.

***

Ministru prezidents vizītē ASV

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (*Jaunā Vienotība*) no 8. līdz 15. jūlijam devies darba vizītē uz Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV), kur tiksies ar ASV prezidenta administrācijas un Kongresa pārstāvjiem, diskutēs ar uzņēmējiem, domnīcu pārstāvjiem un sniegs intervijas masu medijiem. Tāpat Ministru prezidentam ir paredzētas tikšanās ar latviešu diasporas pārstāvjiem Ņujorkā un Vašingtonā, informēja premjera preses sekretārs Sandris Sabajevs. Kariņš tiksies ar ASV prezidenta administrācijas un Kongresa pārstāvjiem, lai pārrunātu divpusējās sadarbības un transatlantiskās drošības jautājumus, investīciju iespējas Latvijas tautsaimniecībā un starptautisko cīņu ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Ministru prezidentam Vašingtonā plānotas tikšanās ar ASV viceprezidentu Maiku Pensu (*Mike Pence*), ASV prezidenta padomnieku nacionālās drošības jautājumos Džonu Boltonu (*John Bolton*) un tirdzniecības sekretāru Vilbūru Rosu (*Wilbur Ross*), kā arī ar citām amatpersonām. Kariņš Vašingtonā plāno piedalīties domnīcas *The Atlantic Council* rīkotā publiskā diskusijā "ASV – Latvijas attiecības Eiropas pārmaiņu laikā" un domnīcas *The Hudson Institute* rīkotajā apaļā galda diskusijā par transatlantisko attiecību nozīmi šodien. Darba vizītes laikā Ņujorkā Ministru prezidents uzrunās uzņēmējus Baltijas – Amerikas un Eiropas – Amerikas Tirdzniecības kameru rīkotajā pasākumā. Kariņam Ņujorkā paredzētas arī intervijas mediju pārstāvjiem, tostarp intervija ar Stīvu Forbesu (*Steve Forbes*) viņa iknedēļas podkāstam.

***

Raimonda Vējoņa laiks Rīgas pili

Valsts prezidents Raimonds Vējonis prezidentūras laikā:

* Devies 62 ārvalstu vizītēs – divās valsts vizītēs, deviņās oficiālajās vizītēs, 51 darba vizītē.

* Notikušas vairāk nekā 80 augsta līmeņa ārvalstu amatpersonu vizītes – trīs valsts vizītes, desmit oficiālās vizītes, 71 darba vizīte.

* Devies 35 reģionālajās vizītēs, apmeklējot 98 novadus un pilsētas.

Iesniedzis vairākas likumdošanas iniciatīvas:

* Grozījumi Nacionālās drošības likumā un vēl vairākos likumos, lai stiprinātu valsts drošību ārējā apdraudējuma gadījumā.

* Grozījumi Saeimas Kārtības rullī, lai uzlabotu likumu kvalitāti, nepieļaujot arī pēdējā brīža risinājumus, kad uz 3. lasījumu tiek iesniegti konceptuāli iepriekš neizvērtēti priekšlikumi.

* Likumprojekts, ar ko paredzēts izbeigt nepilsoņu statusa piešķiršanu.

* Vairākos gadījumos Valsts prezidents savas iniciatīvas dara zināmas Saeimai tai nosūtītā vēstulē. Vienā no tām R. Vējonis aicināja Saeimu veikt izmaiņas likumos, lai pilnveidotu Tieslietu padomes darbu, kas atspoguļoja prezidenta iestāšanos par tiesiskuma stiprināšanu.

Saeimai otrreizējai caurlūkošanai atdoti 13 likumi:

* To vidū bija: grozījumi likumā "Par tiesu varu", jo Saeima bija nolēmusi atcelt ierobežojumu rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētājam un apgabaltiesas priekšsēdētājam ieņemt minēto amatu vairāk nekā divus termiņus pēc kārtas, jo tas nebija vērstas uz tiesu sistēmas attīstību.

* Valsts prezidents izsludināja likumu, kas paredzēja VDK kartotēkas publiskošanu.

Izsludināti 890 likumi:

2015. gadā – 95, 2016. gadā – 190, 2017. gadā – 246, 2018. gadā – 216, 2019. gadā – 143. (Avots: Valsts prezidenta kanceleja)

***

Latvijā piemin holokausta upurus

Holokausts ir neapkrastāms savā brutalitātē un nepiedodamībā un tā upuri ir jāsaģlabā mūžīgā piemiņā, šādu vēstījumu uzrunā ebreju tautas genocīda upuriem puda Valsts augstākās amatpersonas.

Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Ministru prezidents Krišjānis Kariņš noliek ziedus Holokausta upuru memoriālā Gogoļa ielā // Foto: LETA

Sarīkojumā uzrunas teica Valsts prezidents Raimonds Vējonis, Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (VL/TB/LNNK), Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV), aizsardzības ministrs Artis Pabriks

(AP) un citi, kā arī diplomātiskā korpusa un ebreju kopienas pārstāvji. Vējonis norādīja, ka ir aizritējuši gandrīz 80 gadi kopš holokausta šausmām, kad notika grūti aptverama traģēdija. Viņš akcentēja, ka holokausts gandrīz pilnībā iznīcināja Latvijas ebreju kopienas un ka klātesošie ir pulcējušies piemiņas sarīkojumā, lai skumjās godinātu holokausta upurus. Šī traģēdija Latvijā nebūtu notikusi, ja nacistiskā Vācija un PSRS nebūtu iznīcinājuši Latvijas suverenitāti. Valsts prezidents puda, ka ir daudz paveikts, lai dziedētu kara laika brūces, tomēr ir palikušas arī tādas, kuru dzīšanai vajadzēs laiku un savstarpēju sapratni. Latvijā bija aptuveni 700 cilvēku, kuri glāba savus ebreju līdzpilsoņus.

***

Irbenē uzstāda LOFAR antenas

Jūnijā Ventspils Starptautiskajā radioastronomijas centrā (VSRC) zinātnieki no *AstroTec Holding B.* ir pabeiguši visus priekšdarbus un tagad Irbenē sāksies lielākā radioastronomijas zemo frekvenču radioteleskopa LOFAR antenu uzstādīšana, paziņojumā medijiem informēja Ventspils Augstskola.

LOFAR ir lielākais radioastronomijas zemo frekvenču radioteleskops, ko veido vairākas valstīs izvietoti, savstarpēji saistīti LOFAR antenu lauki, kuri strādā zemo frekvenču diapazonā no 10 līdz 240 MHz un izceļas ar savu revolucionāro dizainu. LOFAR–Latvia būs būtisks papildinājums lielākajam radioteleskopu tīklam pasaulē, kas savienots ar centrālo staciju Nīderlandes ziemeļos, tā veidojot vairāk nekā divu tūkstošu kilometru garu tīklu. Ar šo unikālo instrumentu astronomi varēs izpētīt un ielūkoties vēl tālāk Visumā.

***

Cik garī ir Latvijas iedzīvotāji?

Latvija iedzīvotāju vidējā auguma gaŗuma ziņā ierindojusies otrajā vietā pasaulē, atpaliekot tikai no Nīderlandes, liecina informācija, kas apkopota pasaules veselības zinātnieku organizācijas *NCD-RisC* datu bazē, vēsta izdevums *Insider*. Projektā, kas veikts sadarbībā ar Londonas Imperijas kolledžu, apkopoti dati par atsevišķu valstu iedzīvotāju vidējo auguma gaŗumu, atsevišķi arī izvērtējot vidējo vīriešu un sievietes gaŗumu. Nīderlandē iedzīvotāju vidējais gaŗums ir 175,62 centimetri. Vīriešu vidējais auguma gaŗums šajā valstī ir 182,53 centimetri, bet sievietes – 168,72 centimetri. Latvija sarakstā ierindojusies otrajā vietā, un mūsu valstī iedzīvotāju vidējais auguma gaŗums ir 175,61 centimetri. Latvijas vīriešu vidējais auguma gaŗums ir 181,42 centimetri, bet sievietes – 169,79 centimetri. Trešajā vietā ierindojusies Igaunija, kur iedzīvotāju vidējais auguma gaŗums ir 175,13 centimetri. Vīriešiem Igaunijā tas ir 181,59, bet sievietēm – 168,67 centimetri. Tālāk gaŗāko iedzīvotāju valstu desmitniekā seko Dānija, kur iedzīvotāju vidējais auguma gaŗums ir 174,29 centimetri, Čehija, kur šis rādītājs ir 174,28 centimetri, Serbija ar 174,13, Beļģija ar 173,59, Slovākija ar 173,48, Bosnija-Hercegovina ar

KANADA. Kanadas Armijas virsnieku klubā Otavā notika Latvijas armijas 100. gadadienai veltīta svinīga pieņemšana. Informatīvi svinīgais sarīkojums pulcēja kuplu skaitu Kanadas bruņoto spēku vadītāju, ģenerāļu, virsnieku, kā arī latviešu kopienas pārstāvjus, sadarbības partnerus no Kanadas valsts institūcijām un no nevalsts organizācijām.

Sarīkojumā uzrunu teica Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums. Viņš pateicās par ciešo sadarbību ar Kanadu, tās bruņotajiem spēkiem, kopā pildot dažādas miera, solidaritātes un citas misijas Latvijā, reģionā un citur pasaulē. Vēstnieks uzrunā uzsvēra Kanadas nozīmīgo lomu NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupā Latvijā, būtisko Kanadas ieguldījumu Latvijas un reģiona drošības stiprināšanā, un īpaši pateicās par izcilo sadarbību pasākuma goda viesiem, Kanadas Bruņoto spēku komandiera vietniekam ģenerālleitnantam Polam Viņņikam un Kanadas Armijas komandierim ģenerālleitnantam Žanam Markam Lantjēram.

LIELBRITANIJA. 4. jūlijā vēstniecība Londonā jau trešo gadu pēc kārtas rīkoja pirms 110 gadiem Rīgā dzimušā filozofa Jesajas Berlina un viņa aizstāvētajām vērtībām – brīvība, cieņa, iecietība – veltītu diskusiju, kurā ar priekšlasījumu šoreiz uzstājās V. E. Austrālijas vēstnieks Džordžs Brandis (H. E. Hon George Brandis QC). Diskusiju vadīja Oksfordas Universitātes profesors Marks Potls (Prof. Mark Pottle).

IZRAĒLA. 4. jūlijā Latvijas vēstniece Izraēlā Elita Gavele laipni uzņēma Latvijas un Igaunijas ebreju Izraēlā asociācijas valdes priekšsēdētāju Eli Valku (*Eliahu Valk*) un saņēma dāvinājumā vēstniecībai pilnu izdevumu "Jūdaisma Enciklopēdija" – 16 sējumus un trīs atsevišķus izdevumus.

Enciklopēdija glābāsies vēstniecībā un tiks izmantota papildus informācijas un fotomateriālu iegūšanai ikdienas darbā. Jūdaisma Enciklopēdija (*Encyclopaedia Judaica*) angļu valodā pirmo reizi tika publicēta no 1971. līdz 1972. gadam Jeruzalemē, aptver sešpadsmit sējumus, ar trīs papildu gadagrāmatām 1973., 1974. un 1975. – 1976. gadiem.

KRIEVIJA. Maskavas Valsts Tretjakova galerijā notika svinīgs sarīkojums par godu albuma "Latvijas māksla Valsts Tretjakova galerijā" atklāšanai, kā arī svinīga ceremonija, kurā parakstīja Latvijas – Krievijas kultūras sadarbības programmu 2019. – 2021. gadam.

Atklājot sarīkojumu, vēstnieks Māris Riekstiņš uzsvēra gan Albuma nozīmīgumu, jo šāds latviešu mākslinieku darbu apkopojums Tretjakova muzejā tika veikts pirmo reizi, gan Latvijas – Krievijas kultūras sadarbības programmas parakstīšanas nepieciešamību abu valstu kultūras darbinieku atvieglotai iecerēšanai. Vēstnieks izteica cerību, ka jau tuvākajā nākotnē Latvijas Nacionālais mākslas muzejs un Tretjakova galerija izveidos kopīgu ekspozīciju, kas tiktu eksponēta Rīgā un Maskavā.

GRIEKIJA. Atēnās, *Onassis STEGI* kultūras centrā, notika Latvijas atpazīstamībai un ienākošā tūrisma veicināšanai veltīts izglītojošs seminārs un *airBaltic* preses konference. Pasākumu organizēja Latvijas nacionālā aviokompanija *airBaltic* sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Grieķijā un Atēnu Starptautisko Lidostu (AIA). Semināra piedalījās Grieķijas ceļojumu un tūrisma aģentūru un mediju pārstāvji, kā arī Starptautisko tūrisma gadatirgu eksperti.

173,35 un Islande ar 173,21 centimetru. 14. vietā ierindojusies Lietuva, kur iedzīvotāju vidējais auguma gaŗums ir 172,82 centimetri.

***

Laima Vaikule saņem prezidenta balvu

4. jūlijā Laima Vaikule kopā ar producenti Elitu Milgrāvi tika ielūgtas uz Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa Jūrmalas rezidenci. Tikšanās laikā estrādes diva saņēma īpašu Prezidenta pateicību – Cildinājuma rakstu par izcilo devumu Latvijas un pasaules mūzikā.

"Paldies par Jūsu izcilo devumu Latvijas un pasaules mūzikā! Jūsu spilgtā personība, radošums un profesionālitate iedvesmo! Lai Jūs vienmēr stiprina klausītāju mīlestību un atzinību," teikts Valsts prezidenta Cildinājuma rakstā. Šis prezidenta atzinības izteikšanas

veids izveidots 2016. gadā, lai pateiktos par sasniegumiem valsts vai sabiedrības labā. Savukārt Laima Vaikule sveica prezidenta kundzi Ivetu Vējoni dzimšanas dienā, dāvinot viņai suvenīrus ar festivāla "Laima Rendezvous Jūrmala" simboliku. Tikšanās laikā Prezidents uzsvēra Vaikules radītā festivāla nozīmi starpkultūru attiecību veidošanā un tautu draudzības veidošanā, kā arī apsprieda jaunās koncertzāles būvniecības nepieciešamību.

***

Divas Latvijas filmas gūst starptautiskus panākumus

6. jūlijā noslēdzās Karlovi Varu starptautiskais kinofestivāls. Galveno balvu dokumentālo filmu konkursā – Kristāla globusu kā labākā dokumentālā filma – saņēma Igaunijas un Latvijas dokumentālā filma "Nemirstīgie". Līdz ar Šanhajas festivālā piešķirto *Grand Prix* simtgades filmai "Laika tilti" šī ir divu nedēļu laikā jau otrā nozīmīgā balva, ko saņem Latvijas studijas *VFS Films* producēti darbi, portālu *Delfi* informēja Nacionālā Kino centra pārstāve Kristīne Matisa.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Ķīnas prezidents Sji ir vienīgais no "pasaules varenajiem", par kuru Krievijas prezidents Putins nekad nav atļāvis ne mazāko ironisko piezīmi. Un Sji ir vienīgais no "pasaules varenajiem", ar kuŗu tiekoties, Putins nav no-sebojies ne vienu minūti, kamēr citiem, kaut vai Merkelei, licis gaidīt pat stundām..

Un Krievijas prezidenta pavalstnieki, redzot šādu bijību, secina: ja pat Putins baidās no Sji, tad lai Dievs stāv mums klāt!

Par to Berlīnes laikrakstā *Die Welt* raksta žurnālists Eduards Šteiners.

Kremlja propaganda nepagurst vēstīt par Krievijas un Ķīnas draudzību, pat brālību, bet "vecākais brālis", atšķirībā no, teiksim, Staļina un Mao attiecībām pirms

70 gadiem, bez šaubām ir Sji, kuŗš zina, kā savā labā izmantot brīdi, kad Kremlis ir sprukās: pēc tam, kad Putins "pievāca" Krimu, jūtami saasinājās pret Krieviju vērstās rietumvalstu sankcijas, no Pekinas nāca piedāvājums – 30 gadu laikā likt galdā 400 miljardus (!) dolaru, saņemot no Krievijas gāzi pa vadu, kam jābūt gatavam līdz šī gada beigām.

Ķīna ar Krieviju nav īpaši "cim-perliģa" apstākļos, kad abās šajās valstīs valda, var teikt, brīva tirgus ekonomika. Tajos Sibīrijas novados, kas robežo ar Ķīnas ziemeļu provincēm, ķīniešu uzņēmēji iz-cērt mežus neredzētos apmēros, jo pārapsūdzotajā un industrializē-tajā Sji dižvalstī trūkst koksnis, un kas tajās cīsmās ataugš tālākajā nākotnē, Pekīnu maz interesē.

Šajā aspektā ievēribu pelna tīmeklī "uzpeldējušais" Maskavas žurnālists Jurijs Pankova ce-ļojuma apraksts... Viņš apbrau-kājis Sibīrijas austrumos plašas teritorijas un konstatējis, ka tur īpaši sādžās un mazpilsētās, val-da liela nabadzība, mudžēt mudž bandīti, kas tevi aplaupa dienas vidū. Sieviešu krietni vairāk par vīriešiem, no kuŗiem daudzi no-dzērušies.

Jurijs Pankovs konstatē: "Sibīriju un Tālos Austrumus esam zaudē-juši. Visi te lamā ķīniešus, bet sa-prot, ka citādi kā no ķīniešiem mums nekas labs nespīd. Labi, ja tevi apprec ķīnietis, labi strādāt ķīniešu firmā, ķīniešu augli, ķī-niešu restorāns, atpūsties Ķīnā..."

Baidās Putins, baidās Tramps: kā 2. jūlijā ziņoja Telavivas laik-

raksts *Haaretz*, ASV brīdinājušas Izraēlu no darījumiem ar Ķīnu, teica kāds augsts Pentagona ie-rēdnis. Ķīnas mēģinājums no-teikt pasaules kārtību un vērsties pret tās kaimiņiem ilgtermiņā esot lielākais drauds ASV nacio-nālajai drošībai. Savienoto Valstu administrācija brīdinājusi Izraē-lu par risku drošībai, kas izriet no ķīniešu 5G (piektās paaudzes jeb ģenerācijas) ceturta cikla tehnoloģijas ieviešanas.

No sevis piemetināšu, ka Ame-rikai kremt ķīniešu kapitāla eks-pansija Izraēlā: kāda Ķīnas liel-firma piedāvājusi Haifā, blakus esošajai ostai, izbūvēt vēl vienu, šoreiz "privātu" ostu.

Honkonga, kuŗu pirms 22 ga-diem Britānija atdeva Ķīnai kā autonomu teritoriju ar īpašu

statusu, patlaban sagādā raizes Pekīnai, jo tās 7,5 miljoni iedzi-votāju protestē pret centrālās ko-mūnistiskās varas centieniem ie-robežot tās demokrātisko parla-mentāro iekārtu, apcirtot cilvēk-tiesības.

Taču, kā laikrakstā *New York Times* atzīmē prof. Esvars Pra-sads, Ķīnai Honkonga tagad vairs nav tik ļoti vajadzīga kā globāls finanču mezgls, jo, piemēram, četras lielākās Ķīnas bankas ir četras lielākās bankas pasaulē (!), un Sji arī šajā jomā var justies gandarīts.

Sji nūdien neiedveš īpašu sim-patiju, bet šajā gadījumā lieti der izteiksmīgais angļu izsauciens – *respect!*

SALLIJA
BENFELDE

Pirmdien, 8. jūlijā, jaunais Valsts prezidents Egils Levits pēc svinīgā solījuma, uzņemoties Valsts prezidenta amatu, Saemā teica uzrunu. Tajā Prezidents pauda arī šādu atziņu: "Latvija ir viena no nevienlīdzīgākajām valstīm Eiropas Savienībā. Tā ir ielaista slimība. Gudra solidaritāte nav tikai ienākumu pārdale, bet gan arī ienākumu iegūšana ar darbu."

Jā, trūkuma un nabadzības ziņā Latvija ir vienā no pirmajām vietām Eiropā. No vienas puses, uzņēmēji uztraucas par aizvien pieaugošu darbaroku trūkumu, no otras puses, trūcīgo cilvēku skaits nesamazinās. Vai tiešām slinķu un iedzert miļotāju ir tik daudz, ka trūkst darba darītāju? Manuprāt, viena no atbildēm ir, ka iedzīvotāji, tāpat kā visā Eiropā, noveco. Gados vecāki cilvēki nespēj tā pēkšņi mainīt profesiju vai kļūt par smaga fiziskā darba strādniekiem.

Kā zināms, Latvijas Tiesībsargs šobrīd gatavo pieteikumu Satversmes tiesai (ST), jo valdības sniegtā atbilde par valsts garantētā minimālā ienākuma (GMI) līmeņa celšanu neapmierina. Proti, šobrīd GMI ir 53 eiro mēnesī, un tas nozīmē, ka cilvēkiem ar trūcīgu statusu katru mēnesi tiek izmaksāta šī summa, ja ienākumu nav, vai arī tiek piemaksāta starpība starp ienākumiem un 53 eiro. Cilvēkam tiek piešķirts trūcīgā statuss, ja viņa ienākumi mēnesī ir mazāki par 128 eiro. Trūcīgajam sešos mēnešos pienākas 4 pārtikas pakas un higiēnas piederumu paka, tiek apmaksāta daļa no mājokļa rēķina, elektrība ir ar atlaidi, apmaksātas tiek arī recepšu zāles un vēl daži citi izdevumi. Izklaušs labi, ja vien situācijā neiedziļinās. Ja no 53 eiro atskaita to izdevumu daļu, kas jāapmaksā pašam, tad patiesībā ir ļoti grūti saprast, kā vispār cilvēks var fiziski izdzīvot, jo minētās četras pārtikas pakas uz pusgadu nedrošina tādu iespēju. Runas par

slinķiem un mazizglītajiem izklaušs nenopietni, jo daļa trūcīgo ir ar invaliditātes grupu. III grupas invalīda pabalsts ir 64,03 eiro mēnesī, neatkarīgi no darba stāža, tā-tad personai ir trūcīgā statuss, bet piemaksas nepienākas, ja vien pašvaldība nav lēmusi, ka GMI ir lielāks. Tādu pašvaldību, kas maksā vairāk par valsts noteiktajiem 53 eiro mēnesī, Latvijā ir maz, pietiek ar abu roku pirkstiem, lai tās saskaitītu. Vēl jāpiebilst, ka jau 2017. gadā Tiesībsargs savā Alternatīvajā ziņojumā rakstīja, ka krasi palielinās personu skaits ar invaliditāti – 2012. gadā Latvijā bija 150 142 personas ar invaliditāti, bet 2016. gadā jau 182 048 personas ar invaliditāti, attiecīgi 7,35% un 9,25% no visiem Latvijas iedzīvotājiem. Šobrīd šo cilvēku ir vēl vairāk. "Personu ar invaliditāti skaita pieaugumu ietekmē nelabvēlīgā sociāleko-nomiskā situācija valstī, medicīniskās aprūpes pakalpojumu nepieejamība (galvenokārt, līdzekļu trūkums, mēnešiem garās rindas uz izmeklējumiem un pie speciālistiem kvotu trūkuma dēļ, nesavlaicīgi vai neveikti nepieciešamie rehabilitācijas pasākumi), par ko liecina arī noteiktā ļoti smagā invali-ditāte", ziņojumā toreiz rakstīja Tiesībsargs. Turklāt, ja persona vecumā virs 65 gadiem dzīvo viena pati, tad nabadzības risks ir vēl augstāks – piemēram, 2015. gadā tas bija 74%. Un, protams, šie skaitļi nav samazinājušies.

Tiesībsargs šobrīd prasa tuvināt GMI nabadzības riska sliekšnim jeb 360 eiro uz cilvēku. Valdība sola nākamajā gadā GMI paaugstināt līdz 64 eiro mēnesī, pēc tam līdz 99 eiro mēnesī un arī trūcīgā ienākumu sliekšni paaugstināt. Tādas naudas valsts budžetam nav, arī pašvaldības teic, ka to nevar atļauties. Tik tālu viss puslīdz ir skaidrs – pat valdības solījumiem naudu at-rast nebūs vienkārši. Šokē kas cits – lielāko tiesu runāts tiek tikai par

skaitļiem, it kā tiem nebūtu nekādas saistības ar dzīviem cilvēkiem. Labklājības ministre min skaitļus, bet neizskatās, ka ministres kundze saprot, ka viņa runā par cilvēkiem – acimredzot viņa nespēj iedomāties, ka kādam mēnesī jāizdzīvo ar 53 eiro (vai mazliet vairāk), tas laikam izklaušs pēc abstraktas teorijas. Līdzīgi par šo jautājumu norisinājās sarunas Rīga TV24 Preses klubā – bija labi redzams, ka raidījuma vadītājam šis jautājums daudz neatšķiras no runāšanas par dzīvības iespējamību uz Marsa, sapratnes nav, zināšanu arī un temats šķiet tāds abstrakts un izklaidējošs. Arī Preses kluba viesi lielāko tiesu runāja par to, ka vajag pārkvalificēties, strādāt un ka naudas taču budžetā nav. Vai, piemēram, reģionos ir darbavietas cilvēkiem ar invaliditāti, par ko lai pārkvalificējas cilvēki pirmspen-sijas vecumā un vai fiziski smagie darbi visiem ir paveicami, protams, netika runāts.

Pirms kāda laika Labklājības ministrijā tikos ar vairākiem tās darbiniekiem, lai pārrunātu šos jautājumus, un secinājums bija iss: visu nosaka attieksme un valsts budžets.

Acimredzot trūcīgie ir kaut kas tāds, kuŗus lielāko tiesu nobīda malā, cenšas par viņiem aizmirst kā par nevajadzīgu un lieku nešļavu un kaut kāda interese par viņiem tiek izrādīta uzspiestas pieklājības un starptautisku hartu un konven-ciju dēļ.

Ko var mainīt Valsts prezidents un vai viņš to vispār var izdarīt?

Satversmes 47. pants nosaka: "Valsts prezidentam ir likuma ierosināšanas tiesības." Protams, budžetā naudas ir tik, cik tās ir, likums to nevar uzreiz pavairot. Tomēr attieksme pret nodokļu maksāšanu ir būtiska, bet Latvijā daudzi to nebūt neuzskata par obligātu pienākumu un uzskata, ka tā nav lepošanās vērtā lieta. Manuprāt, sabiedrības attieksmi un uzskatus

var ietekmēt, ja Prezidents ir cilvēks, kuŗu iedzīvotāji ciena un kuŗā ieklausās. Jā, Egilam Levitam nāksies daudz strādāt, lai cilvēki viņā ieklausītos un ticētu viņa teiktajam. Šobrīd Latvijai ir saprātīgs un zi-nošs Ministru prezidents, tagad – arī Valsts prezidents. Strādājot kopā, viņiem ir iespējams mainīt sabiedrības noskaņojumu un attieksmi pret daudziem jautājumiem, jo ne vienmēr pilns valsts naudas maciņš uzreiz atrisina visus jautājumus, ļoti bieži vispirms ir vajadzīga sapratnes un attieksmes maiņa. Un, protams, nevar sēdēt ar klēpi saliktām rokām un gaidīt, ka Premjers un Prezidents visu izdarīs mūsu vietā, ka piena upe ķiseļa krastos sāks plūst pēc viņu burvju mājiņa.

Ar Kariņu un Levitu valsts vadītāju amatos Latvijai ir iespēja izrauties no neveiksmju un nigruma ēnas, ja vien arī mēs paši to gribēsim un darīsim, lai tā būtu.

Par gudro solidaritāti

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

Ar cieņu un mīlestību pret trimdas mākslu

Pasaules Latviešu mākslas centra Cēsīs (PLMC) direktors

Kārlis Kanderovskis intervijā Sallijai Benfeldei

Cēsīs droši var saukt par trimdas mākslas un mūzikas centru Latvijā ne tikai tādēļ, ka jau piecus gadus pilsētā darbojas Pasaules Latviešu mākslas centrs. Šogad Cēsu Mākslas festivāla atklāšanas dienā, 6. jūlijā, izskanēja koncerts ar Tālvālža Ķeniņa un Alberta Jēruma mūziku. 13. jūlijā skanēs koncerts “Tuvās un tālās latviešu solodzesmas”. Savukārt 20. jūlijā Cēsīs notiks koncerts “Koris Latvijā, Māris Sirmais un tālā dārza putns” ar trimdas latviešu komponistu koŗa darbu spoŗu izlasi. Mākslas festivālā skatāma arī vizuālās mākslas izstāde “Close-up/Tuvplāns”, kurā ir arī amerikāņu ekspresionismam piederīgais Edvīns Strautmanis, kurā lielformāta gleznas atrodamas prestiŗos ASV mākslas mūzejos un privātpersonu kolekcijās. Pirmo reizi Latvijā būs skatāma apjomīga Strautmaņa retrospekcija – tiks izstādīti piecpadsmit viņa lielformāta darbi, ko papildinās viņa laikbiedru un ģimenes locekļu stāsti un atmiņas par gleznotāju. Tāpat šī ir pirmā reize kopš 1987. gada, kad Latvijā tiks izstādīti Svēna Lūkina objekti – trīsdimensioņālās gleznas, kas 20. gadsimta 60. gados pārsteidza Ņujorkas mākslas pasauli.

Šoreiz piedāvājam sarunu ar PLMC direktoru kopš šī gada aprīļa **Kārlis Kanderovskis** – par darbu Latvijā, mākslu un arī par Jāņa Mintika (18.09.1944. – 04.01.2014.) izstādi.

Kā jūs, Čikāgas latvietis, kļūvāt par PLMC direktoru Cēsīs?

Jā, es piedzimu un uzaugu Čikāgā. Sestdienās mācījos Krišjāņa Barona latviešu skolā, tad Garzera vasaras vidusskolā, bet vēlāk mācījos Čikāgas universitatē politisko zinātņi, ne mākslu. Uzaugu ģimenē, kur vienmēr runāja par mākslu, kur bija gleznas pie sienām, jo mans vectēvs bija gleznotājs Jānis Kalmīte, arī mana māte Lelde Kalmīte ir gleznotāja un pirms piecpadsmit gadiem ASV nodibināja bezpeļņas organizāciju “Pasaules latviešu mākslas savienība”. 2014. gadā Cēsīs tika atklāts Pasaules latviešu mākslas centrs (PLMC), un arī šī nodibinājuma idejas autore ir mana māte. Kad sākās meklējumi, kur veidot šo centru, es vasarās braucu mātei līdzī uz Latviju un palīdzēju arī centra iekārtošanā. Man pašam jau septiņus gadus ir mākslas galerija Čikāgā, kurā ir ne tikai latviešu māksla. Interesanta sagādīšanās bija tā, ka atradu vietu, kurā varētu iekārtot galeriju un tajā jau dzīvoja latvietis Pēteris Kārklīņš, kurš bija piedzimis bēgļu nometņē, pirms nonāca Čikāgā. Viņš man ieteica, ka vajadzētu vest mākslas darbus no Latvijas uz Čikāgu un otrādi. Piecus gadus vasaras es pavadīju Cēsīs, palīdzot iekārtot izstādes. Pirms trīs gadiem telpas paplašinājās, ieguvām vēl vienu – Sīpoliņa galeriju. Atvedu uz Cēsīm Pēteri Meŗuli, kurš mums palīdzēja izpētīt, kā to dara Latvijā, un palīdzēja arī uzbūvēt datorsistēmu. Protams, darbi bieŗi ir domāti

apskatīt, kad tie novietoti pie sienas, ir atšķirība starp Austrālijas vai Amerikas un Eiropas un Latvijas izstāžu kultūru. Ja Mintiks būtu pasaulslavens un viņa darbi būtu izstādīti kādā slavenā Ņujorkas galerijā, starp viņa darbiem būtu daudz telpas, tie būtu skatāmi citā vidē. Mums nav tik lielu telpu, tomēr esam centuŗies šos lielos darbus novietot tā, lai ap tiem būtu vairāk brīvas vietas un tie atrastos it kā vienā līnijā.

Jūs izmantojat mazliet citus principus, nekā Latvijā parasti pieņemts?

Runa nav par to, ka vajadzētu mācīt, kā to dara Ņujorkā, tas nav tik svarīgi. Jautājums nav par to, kurš ir pareizāks mākslas darbu izstādīšanā. Piemēram, Mintiku izstādīt būtu grūti jebkur, jo daudzi viņa darbi ir piemēroti un atrodas dabā. Vairākus savus darbus viņš pats ir izjaucis, sadedzinājis, jo tie nav bijuŗi paredzēti dzīvei mūzejā. Un mēs nevaram aizvest cilvēkus uz tām vietām, kur viņa darbi ir skatāmi dabā.

Varētu teikt, ka viņš ir mazliet slavens ar pieminekli Tobago salā seno kurzemnieku piemiņai “Zem Kurzemes karoga”. Tas ir interesanti, jo amerikāņiem, piemēram, tad nākas skaidrot, kādēļ Tobago un kādēļ kurzemnieki. Pieminekļi ir interesants, tas kaut ko pasaka par latvieŗu raksturu, par latvietību. Latvieŗi ir ceļotāji, viņi dzīvo visur pasaulē un grūti pateikt, kas būtu noticis, ja nebūtu kara. Es pieminekli neesmu redzējis, jo neesmu bijis Tobago, esmu to skatījis vienīgi fotogrāfijās. Bet par Mintiku jāteic, ka viņš bija talantīgs tēlnieks, mākslinieks.

Kāds, jūsuprāt, ir latvieŗu raksturs?

Nesen mums par to bija garas sarunas ar vienu no italieŗiem, kurš dzīvo Cēsīs. Viņš negribēja atbildēt uz šo jautājumu, jo katrā tautā cilvēki ir ļoti dažādi, tādēļ viņš nesaka par kādu tautību, ka tā ir tāda vai citāda. Protams, ir stereotipi – piemēram, latvieŗi ir klusi un kautrīgi. Es nezinu, vai tā ir, varbūt tas ir tik bieŗi atkārtots, ka latvieŗi ir klusa zemnieku tauta, ka tagad to atkārtojam. Neaizmirsīsim, ka tauta ir bijusi sadalīta, to ir izdarījis karš. Viegļāk ir raksturot atsevišķas latvieŗu grupas, nekā raksturot visu latvieŗu tautu kopumā, un tas attiecas arī

Kārlis Kanderovskis: “Domāju, ka visus latvieŗus raksturo tas, ko tagad piedzīvojam Latvijā – iespējams, ka tā ir visa vēsture dažās dienās, pārmaiņas, dažāda vide ik dienu, jo liela daļa cilvēku no laukiem katru dienu brauc strādāt uz Rīgu. Vienā dienā latvieŗi ir gan laucinieki, gan pilsētnieki.”

uz latvieŗiem Latvijā. Domāju, ka visus latvieŗus raksturo tas, ko tagad piedzīvojam Latvijā – iespējams, ka tā ir visa vēsture dažās dienās, pārmaiņas, dažāda vide ik dienu, jo liela daļa cilvēku no laukiem katru dienu brauc strādāt uz Rīgu. Vienā dienā latvieŗi ir gan laucinieki, gan pilsētnieki.

Vai, jūsuprāt, latvieŗi spēj ātri mainīties? Kopš Ulmaņa lai-

kiem pagājušajā gadsimtā daudzi joprojām dzīvo ar pārliecību, ka esam zemnieku tauta.

Amerikā ar lauksaimniecību nodarbojas viens procents iedzīvotāju. Latvijā cilvēki ar zemi un laukiem, šķiet, ir saistīti mazliet vairāk nekā daudzās citās zemēs, bet vai tas nozīmē, ka esam zemnieku tauta... varbūt, tāds priekšstats vairāk ir prātos nekā dzīvē. Jā, latvieŗu mākslā ir vairāk brūnas, zaļas un pelēkas krāsas, daba atspoguļojas krāsu paletē. Bet mums izstādē ir arī audekls ar spilgti sarkanu krāsu.

Vai var teikt, ka jūs dzīvojat un jūsu mājas ir divās vietās – Cēsīs un Rīgā?

Jā, bet es domāju par palikšanu Latvijā. Starp citu, Cēsīs viss notiek vasarā, Čikāgā, manā galerijā, vairāk viss risinās ziemā. Tāpēc es varētu pusgadu dzīvot Latvijā, pusgadu – Čikāgā, bet jāteic, ka Čikāgā atgriezies ir aizvien grūtāk, jo tur nav tik daudz gudru, interesantu, pieklājīgu un jauku cilvēku, ar kuriem ir labi un arī droŗi sarunāties. Amerikāņiem nav tādu paraŗu, kas viņus iesaista mākslā un mūzikā, kā, piemēram, Dziesmu svētki.

Protams, amerikāņu, tāpat kā daudzu citu tautu, uztvere atšķiras no latvieŗu uztveres, bet joprojām nereti dzirdam apzīmējumu “mēs” un “viņi”, runājot par latvieŗiem Latvijā un ārpus tās. Vai jūtat šo atšķirību?

Jā, tas ir saistīts ar valodu. Kad pirmo reizi bijām Latvijā 1993. gadā, mums sacīja, ka mūsu valoda ir vecmodīga, jo tā bija saglabāta trimdā tāda, kāda tā bija toreiz, pēc Otrā pasaules kara. Tas bija jautājums, kāda ir mūsu istā, pareizā latvieŗu valoda? Mums pārmeta, ka valoda tāda bija Ulmaņa laikos, ka tā nav moderna latvieŗu valoda. Protams, nesaprotu ne vārda krievu valodā un nezinu tos vārdus, kas ienākuŗi no krievu valodas.

Mūsu valodā savulaik ienāca vārdi no krievu valodas, tagad – no angļu valodas. Daudzi aizguvumi nebūtu vajadzīgi, to vietā varētu lietot vārdus latvieŗu valodā. Tomēr valodas mainās, diez vai vidusmēra anglis šodien saprastu valodu, kādā runāja Ņekspīra laikos.

Jā, tas interesants jautājums. Ja kādu valodu aizliedz, bet to lieto slepus vai slēgtā vidē, tā kļūst sterila. Ar valodām tieŗām ir interesanti – viszināmākais vārds no angļu valodas visā pasaulē laikam ir “okay” (smejas). Čikāgā mēs viens otram sakām “sveiks!”, bet Latvijā bieŗi dzirdu, ka cilvēki viens otram saka “čau!”.

Atgriezoties pie Jāņa Mintika izstādes – teicāt, ka viņš bija ne-parasts un talantīgs mākslinieks, bet nav slavens. Kāpēc talantīgs mākslinieks nekļuva slavens?

Mana māte parasti atbild ar Mintika atraitnes, čellistes Sallijas Ginteres atmiņas rakstīto: “Iespējams, Jāņa aizieŗšana no formālās mākslas pasaules bija viņa nevēlēšanās iesaistīties izstāžu burziņu sociālajā cīņā, sakaru uzturēšanā un tiklu veidošanā, kas, kā viņam šķita, ir panākumu guŗanas pamatā. Viņš daudz ērtāk jutās, veidojot pusdienu galdu no milzīgas doŗegles, ar cieņu attiecoties pret koka izliekto malu un dabīgajām nepilnībām. Viņš vēlējās radīt skaistumu mums visiem, un viņš to arī darīja”.

Tam var tikai piekrist, tas ir labs izskaidrojums, kādēļ kāds mākslinieks necenŗas kļūt slavens, Mintikam svarīgs bija darbs, ko viņš darīja, bet par slavu viņš nedomāja. Viņš bija brīvs darīt to, kas viņam bija jādara, par ikdienas dzīvi rūpējās viņa dzīvesbiedre. Arī šī izstāde notiek, pateicoties Sallijai Ginterei, viņa bija tā, kas atsūtīja darbus. Viņa sacīja, ka šī vieta ir brīnišķīga, ka viņa lielie darbi varētu palikt šeit, dabā, ne archīvā. Ceram, ka varēsim no pilsētas palūgt kādu pastāvīgu vietu, kur tos novietot, cilvēki varēs tos aplūkot klusumā, ne burzmā un troksņī. Viens no viņa darbiem jau ir atradis mājvietu mūsu centra pagalmā.

Mēs esam pareizā vietā, Cēsīs ir tā pilsēta, kur mums vajadzēja būt. Te ir labi cilvēki, jauka apkārte, un māksla te var dzīvot.

Jāņa Mintika instalācija

DAIGA MAZVĒRSĪTE

Cēsu mākslas festivāls, kas šogad notiek jau 13. reizi, sevī allaž ir ietvēris ļoti nopietnu, aizraujošu un konceptuāli noslīpētu mūzikālo daļu, un arī šis gads nav izņēmums. Šoreiz uzmanības centrā nonākusi divu trimdas skaņražu – Tāļivalža Ķeniņa un Alberta Jērumsa – mūzika, un piespiedu kārtā pēc Otrā pasaules kara izceļojušās intelīģences un viņu pēcteču veikums iekrāso arī vizuālās mākslas programmu, kas apskatāma topošajā Cēsu laikmetīgās mākslas centrā.

Šī lielvaru iedragātā tautas likteņtemas klātbūtne jo izteikta turpmākajā festivāla piedāvājumā – jūlijā trimdinieku dziesmas skanēs arī vokālās kameriem koncertā *Tālās un tuvās latviešu solo dziesmas*, kur līdzās Jāzepam Vitolam un Wolfgangam Dārziņam tiks pārstāvēti Imanta Mežaraupa, Haralds Berino, Longīna Apkalna, protams, Ķeniņa un Jērumsa daiļrade. Abu autoru skaņdarbi gaismā tiks celti arī 20. jūlija vakarā Cēsu Sv. Jāņa baznīcā, kad Māra Sirmā vadībā dziedās koris *Latvija*. Un šī gada jubilaru – simtgadnieku Ķeniņa un Jērumsa vārds un devums tika piesaukti jau festivāla atklāšanas koncertā, kas skanēja 6. jūlija vakarā pārpildītajā Cēsu koncertzālē, un tā bija īsta abu skaņražu atgriešanās reizē zudušajās mājās.

Svinot Tāļivalža Ķeniņa (1919 – 2008) 100. jubileju, Latvijā notikuši vairāki viņam veltīti sarīkojumi un koncerti: LNSO atskaņoja viņa Koncertu pieciem sitaminstrumentālistiem un orķestrim, simtgadnieka mūzikai veltīti garīgās un kameriem koncerti. Nu beidzot pirmoreiz Latvijā izskanēja viņa 8. simfonija – *Sinfonia Concertata* ērģelēm un orķestrim, un nozīmīgo solopartiju atskaņoja pasaulē slavenā ērģelniece Iveta Apkalna.

Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris starptautiski atzītā diriģenta Andra Pogas vadībā bija līdzvērtīgs spēles partneris azartiskajai un virtuozajai Apkalnai, kas šī apjomīgā skaņdarba atskaņojumam bija jāpierunā krietnu laika sprīdi. Simfonijas pirmatskaņojums notika 1986. gadā VIII Kanadas latviešu dziesmusvētkos tobrīd labākajā Toronto koncertzālē *Roy Thompson Hall*, festivāla orķestri diriģēja Alfrēds Štrombergs, ērģeles spēlēja Anita Rundāne (tagad Gaide). Taču šie 30 gadi no radīšanas brīža līdz šodienai nav mainījuši, kur nu mazinājuši Ķeniņa skaņdarba vērtību, šī mūzika izklausās mūsdienīgi, pat drosmīgi arī laikā, kad jaunie autori pārkāpj visas iespējamās ierastības robežas. Ķeniņš pats savulaik atzinies, ka mēdz būt savus skaņdarbus un kompozīcijas kā arhitekts un harmonija nepavisam nav viņa mūzikas sakne.

Skaidrs, ka, domājot par ērģelēm, mūsu sajūtas sasaistās ar garīgo mūziku, korāļiem, arī Bahu, un arī Ķeniņa darbā atjautīgi iekodēta versija par *BACH* temu, kas gan nav viegli saklausāma. Zinātāji 8. simfonijā uzgāja paralēles ar Frānsisa Pulenka ērģelkoncertu, un franču mūzikas tra-

Tāļivaldis Ķeniņš

diciju klātbūtne Ķeniņa gadījumā būtu pašsaprotama, ņemot vērā, ka savu skaņraža diplomu viņš saņēmis Parīzes konservatorijā. Līdz ar to latviešu akadēmiskās mūzikas pamatlicēju ietekme viņa daiļradē ir minimāla. Varbūt dziesmās, ko viņš komponējis, vairāk ieskanas kāda spilgti latviska stīga, bet 8. simfonijā šādu piederību atrast grūti.

Pirmajam šī lieldarba recenzentam Imantam Mežaraupam licies, ka simfonijā rodama līdzības ar Johanesa Brāmsa simfonisko daiļradi, un romantismu Ķeniņš uzskatīja par būtisku savas mūzikas daļu. Arī 8. simfonijai raksturīgi skaisti, melodiski posmi ar pat nesagatavotam klausītājam viegli uztveramu izteiksmi. Tas sevišķi sakāms par trijdaļu simfonijas vidējo, tempā lēno daļu, kur noslēpumainais ērģeļu tembrs savijas ar fagota temu. Taču ik pa laikam glezniecisku noskaņu bagātajā skaņu audumā ielaužas asi sitaminstrumentu motīvi, kas piešķir daudz krāsu un, pēc Ķeniņa domām, “ir pamats visiem dramatiskajiem elementiem, kas sastopami orķestra skaņdarbā”. Viņa rokrakstam raksturīgas arī rotaļas ar taktismēriem, kas nojauc rāmo plūdumu. “Ritma materiāls man ir tikpat svarīgs, cik melodiskais,” atzinis mūziķis, turklāt viņa sacerējumiem raksturīga polifonija, kas arī ir komponista elka – Bacha ietekme.

Katrā ziņā 8. Ķeniņa simfonija ir darbs, kas nav par sarežģītu arī

Alberts Jērums

akadēmiskā žanra smalkumos neiesvētītam klausītājam, tomēr prasa iedziļināšanos un spēju akceptēt komponista sagādātos pārsteigumus, piemēram, ka visa orķestra kopspēle jeb *tutti* jau gandrīz pašā sākumā liek sirdij sisties straujāk, lai pēc brīža to jau remdētu ar klusinātu un caurspīdīgi instrumentētu ērģeļu solo posmu, kaut būtībā ērģeļu partija ir integrēta simfonijas kopējā skaņurakstā. Ivetas Apkalnas traktējums bija smalkjūtīgs un artistisks reizē, saņemot klausītāju gaviles, un būs ļoti interesanti turpināt iepazīšanos ar Tāļivalža Ķeniņa daiļradi, kam 1994. gadā grāmatu *Starp divām pasaulēm* veltīja Ingrida Zemzare, akcentējot veidu, kādā nori-

tēja ievērojamā mūzikas darbinieka dzīve.

Ķeniņa kompozīcijas atskaņotas vairāk nekā 30 pasaules valstīs un ietver plašu žanru klāstu – 8 simfonijas, 15 koncertžanra darbus, tuvu pie 40 kameriem opusiem, desmitiem darbu taustiņinstrumentiem, koņa un solo dziesmas, 10 kantātes tipa skaņdarbi u.c. Kanadas galvaspilsētā ir Ķeniņa vārdā nosaukta iela un viņam veltīts prāvs raksts enciklopēdijā. Divus gadus skaņradis, kuŗu aprakstot lielākoties pieminēts, ka viņš dzimis Latvijā, vadījis Kanadas komponistu savienību, bijis Toronto universitātes Mūzikas fakultātes docētājs, viens no Kanadā atskaņotākajiem skaņražiem, kamēr šeit viņa sacerējumus iepazīnām pamazām, vien sākot ar 20. gs. 80. gadu pašam beigām.

Tas pats sakāms par otru šī gada simtgadnieku Albertu Jērumu (1919–1978), kuŗa mūzikālā izglītība noslēdzas tepat, Rīgā, pie Jāzepa Vitola un Ādolfa Abeles. Taču, ja viņa kolēģas Ķeniņa darbi ir izdoti un pieejami atskaņojumiem, tad Jērumsa agrīno, Latvijā radīto kompozīciju nošu ir maz, un arī 6. jūlijā pirmatskaņotais simfonijas *Andante* piedzīvojis rūpīgu restaurēšanu. Pie tās kērās gados jaunais komponists Jēkabs Jančevskis, lai pēc rekonstrukcijas šis Otrā pasaules kara gados radītais opuss varētu nonākt līdz klausītāja ausīm. Tajā vēl jūtams turpmākajos gados atbrīvojas, un

40. gadu Latvijas mūzikas kontekstā viņa daiļrade noteikti likās ļoti moderna un drosmīga.

Skaņraža meita Jāna Jērumsa-Grīnberga simfonijas otrās daļas notis uzgāja kastē, kur šis klavierizvilkums bija glabājies diezgan ilgi. Vien dažas lapas bija pilnībā orķestrētas, un savulaik pat Tāļivaldis Ķeniņš nebija ar mieru ņemties atjaunošanas darbu. Interesanti, ka viņš atzinis Jērumsa talantu esam spožāku par paša dotumiem, ne velti savai 1981. gada publikācijai viņš devis nosaukumu *Alberts Jērums – pirmais latviešu 20. gadsimta komponists!* Noklausoties *Andante* Cēsīs, protams, bija grūti sajūst robežu, kur beidzas Jērums un kur sākas Jančevskis, taču mūzikas valdzinājums bija tik spēcīgs, ka lika aizmirst par analīzi. Iztēlē uzausa divdesmitgadīga jaunekļa tēls, kas, ieguvus komponista diplomu, ir ķeries pie ērģeļspēles studijām konservatorijā, izveido ģimeni, kuŗā piedzimst meitiņa Inga. Nedz melodijas, nedz harmonijas neraisa spriedzi uztverē, mūzikas vilni apskalo kā silta jūra, un atkal publika LNSO dašni apvelta ar aplausiem.

Skaidrs, ka spilgti individuālais Alberta Jērumsa daiļrades rokraksts izkristalizējās tieši viņa trimdas gaitās, kad uzmanības degpunktā nonāk tieši koņa mūzika. Un interesanti, ka trimdas aprindās mūziķi vairāk atceras kā prasmīgu un enerģijas bagātu koņu vadītāju – Jērumsa iedibinātas ir Eiropas latviešu dziesmu dienas, kamēr dzimtenē viņš bija un palika, pirmkārt, komponists. Par savu 1948. gadā dibināto Londonas kori domādam, viņš sacerēja tam repertuāru, ja uz Dziesmu dienām izdevās sarunāt čellistu Ati Teihmani, viņš rakstīja čella sonāti. Ja solija ierasties Rasma Lielmane, rakstīja vijolei un klavierēm. Dzimis arī 30 solodziesmas, un 1977. gadā sacerēta kantāte *Neraudi, māsiņ* kā veltījums abām meitām, kas, dramatiski, bet pirmoreiz satiekas tēva bērēs. Jērumsa radošajā portfelī ir arī skaņdarbi klavierēm, sonāte flautai, stīgu kvartets, tautas mūzikas apdāres, četri orķestra darbi, un daudz par viņa dzīvi un devumu var izlasīt Ingas Jērumsas sakārtotajā grāmatā *Olimpā bez lifta*. Taču līdz šim nav atrastas visas Latvijā palikušās Jērumsa agrīno skaņdarbu notis, kaut, iespējams, vismaz kāda no sonātem glabājas Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Par laimi, Trīs dziesmas ar Veronikas Strēlertes dzeju un kantāte *Debesu kalējs* nonākušas līdz mūsdienām, kamēr tās dzejas autors Vilis Cendriņš savu mūžu noslēdza izsūtījumā Vorkutā.

Jā, šis bija koncerts, kurš lika ne tikai just, bet arī domāt – par mūzikas un dzīves mainīgumu un šķietamām nejausībām, kas izšķir ļaužu likteņus. Jauki sajūst, ka latviskās sabiedrības piespiedu kārtā šķirtās puses saaug vismaz šādos sarīkojumos, un noteikti viss šis 2019. gads aizritēs Ķeniņa un Jērumsa simtgades zīmē abpus okeānam.

Dirigents Andris Poga kopā ar ērģelniece Ivetu Apkalnu // Foto: Roberts Blaubaks

Latvian National Symphony Orchestra // Foto: Roberts Blaubaks

Rakstā izmantoti T. Ķeniņa citāti no žurnāla *Mūzikas saule* Nr. 2, 2019

MĀRIS
BRANCIS

Par kalendāru nozīmi latvju sētā zina stāstīt rakstnieks Dzintars Sodums:

“Pēterā Ērmaņa rakstos esam iepazinusi svarīgu mūsu kultūras veicināšanas līdzekli. Tie ir kalendāri, laika grāmatas, gada grāmatas. Šāds glīts sējums stāv uz galda vai plauktā, un tu vari tajā pašķīstīt un noglāstīt atlikt atpakaļ plauktā pie dziesmu grāmatas, piedomādams pie tiem izglītotiem cilvēkiem, kas tev labu vēl un tev par prieku raksta... Šādu gudrības vāceli trimdā 1951. gadam izdevis Mantnieka apgāds Beļģijā”. Šis kalendārs nav “ne vairs zemnieku vai jūrnieku gada grāmata ar aroda ziņām, ne laika grāmata ar literāru pielikumu, bet kalendārijs emigrantiem ar pielikumu – rokasgrāmatu latviskās kultūras jautājumos”.

Kā avīze *Laiks*, tā kalendāri trimdā kļuva par vienotājiem, informātoriem, ziņu izplatītājiem, nacionālās idejas paudējiem un tālāk nesējiem. Kalendāru lomu tautiešu dzīvē svešās zemēs saprata daudzi izdevēji, tos apgādādami visai plašā klāstā: J. Kadīļa apgāds piedāvāja “Latviešu gada grāmatu”, bet Eduards Alainis – “Tēvijas kalendāru”. Tāpat bija nopērkams Dzintarzes noplēšamais kalendārs, kā arī iesiets “Latviešu piezīmju noplēšamais kalendāritis”. Kā *Laika* sludinājumu daļa ziņoja, arī ASV bija dabūjami Vācijā izdotie kalendāri, bet kā jaunumu piesolīja “Vilibalda Drošmīņa sienas kalendāru ar [Ernesta] Rirdāna zīmējumiem”, vēstot, ka šis 2,60 kronas vērtais izdevums ir “divkrāsainā iespaidumā uz mākslas papīru”. Kas tas ir par “mākslas papīru”, paliek izdevēju ziņā, taču šķiet, ka Helmaru Rudzīti līdz ar Rabācu droši vien nodarbināja doma, ka arīdžan viņiem jāizdod šāds vai tāds kalendārs, bet noteikti īpašs.

Par *Laika* mākslas kalendāru savos memuāros “Manas dzīves dēkas” izdevējs nemin ne vārda. Arī par tā iznākšanas gadu nav precīzu ziņu, vienīgi Anslavs Eglišs 1951. gada nogalē rakstīja:

“Otra simpātiska parādība ir *Laika* Mākslas kalendārs. Ir patīkami atkal aplūkot divpadsmit tehniski teicami iespiestas latviešu mākslinieku darbu krāsainas reprodukcijas. (Prof. L. Liberta, Fr. Banges, prof. V. Purviša, prof. V. Tones, prof. J. Kugas, G. Ārvalža, J. Zvirbuļa, J. Kalmītes, J. Rozentāla, V. Janelsiņa, E. Šveica, A. Dārziņa)”.

Citētajos izcilā prozaiķa un mākslinieka teikumos piesaista vārds “atkal”, kas liek domāt, ka šis 1952. gadam reklamētais mākslas kalendārs nav pirmais. Tomēr no *Laika* reklamā pirms mēneša uzsverts, ka tam jābūt pirmajam:

“Beidzot kalendārs, kas spēj rotāt katra latvieša māju. Iznācis LAIKA mākslas sienas kalendārs. Kalendārs iespiests četrkrāsu tehnikā. /.../ Tik grezns latviešu kalendārs trimdā parādās pirmo reizi”.

Diemžēl ne Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, ne Misiņa krātuvē šī izdevuma pirmo iespaidumu neizdevās atrast. Tā kā tas bija sienas noplēšamais mēneša kalendārs ar

garu metāla skavu pa visu stāvēformāta lapu, kas satur reprodukciju augšdaļā un ziņas par katru mēneša dienu sadalījumu nedēļās, ar sarkanu uzsvērot brīvdienas un svētku dienas, kā arī atgādinot par vārdadienām, tad droši vien tā lietotāji ik mēnesi veco lapu noplēsa un izmeta. Latvijas Nacionālajā bibliotēkā vecākais *Laika mākslas kalendārs* datēts ar 1954. gadu (bez vāka jeb virslapas, kā teikts reklamā). Gan pirmajam, gan 1955. gada kalendāram vāku zīmējis Harijs Gricēvičs. 1955. gada kalendāra vāks ir uzsvērti nacionāls ar Latvijas karogu, ar buru kuģiem Daugavā un Rīgas siluetu tālumā. Kā tas bija turpmāk, nav iespējams konstatēt, bet 1958. gada kalendārā uz vāka pirmo reizi skatāma glezna – Artura Jūrastetera

Zimīgi, ka 1955. gada kalendārs veltīts tikai grafikai, daļa no reproducētajiem zīmējumiem acīmredzot tapuši kā pasūtījums jaunajam kalendāram, citi ir estampi, tāpat darināti kādā no grafikas tehnikām. Tajā diviem mēnešiem izvēlēti Latvijā palikušā grafika Oļģerta Ābelītes darbi, ko, domājams, bēgļi aizveduši sev līdz, dodoties prom no okupētās tēvzemes. Nezinu, vai kalendāra sastādītāji apjauta, ko vienam otram autoram okupētajā dzimtenē nozīmēja atsevišķas publikācijas. Še es domāju Raimonu Auniņu, kuŗa glezna “Brīvības cīņās” vēstīja par mākslinieka nacionālo ievirzi, kas viņam kā Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolas un Mākslas akadēmijas pedagogam varēja rūgti atspēlēt. Nezinu, vai tā ir

Zustera, Margaritas Stīpnieces un Kārļa Medņa gleznas.

Kopš 1991. gada kalendārā arvien biežāk sastopami dzimtenē dzīvojošu autoru darbu iespaidumi – Anitas Melderēs, Jāzepa Piņģoņa, Bruno Celmiņa un daudzu citu darbi.

Formāts kalendāram līdz 1999. gadam palika nemainīgs, arī iekārtojums un šrifts. Taču 1999. gadā tas ir jau iespiests gulformātā, ar caurumu vidū, lai vieglāk pakārt uz naglīnas virtuvē vai darbistabā. Tagad katram mēnesim atvēlētas divas lappuses – augšējā atdota mākslas darbam, apakšējā lapā iekārojusies tekstuālā daļa.

Kopš 2003. gada *Laika Mākslas kalendārs* top Rīgā *Laika* redakcijā, katram gadam atrod kādu

krājumiem. Tas kļuva arī par pirmo kalendāru, kas iepazīstināja ar mazāk zināmiem autoriem un pastāstīja arī par pašu reproducēto darbu. Jāatzīmē arī 2016. gada kalendārs, ko veidoja Gaŗezera Latviešu centra Klinklāva galerijas vadītāja Līga Ejupe.

Arīdžan turpmākajos gados tika meklēts kāds graudiņš, kāda iezīme, kas topošo kalendāru atšķirtu no iepriekšējiem izlaidumiem, nekaitējot reproducēt mākslas darbus kā no Latvijas Nacionālā mākslas muzeja, tā no privātajām kolekcijām. Atbalstot Pasaules latviešu mākslas centra galeriju Cēsis, redakcija atbalsta to, ievietodama foto no galerijas un tās ekspozīcijas.

Gribas piekrist mākslas vēsturniekam Jānim Krastiņam, kuŗš kādā reizē, iepazīstinot ar jaunāko kalendāru, secina, ka “*Laika Mākslas sienas kalendārs* nu jau kļuvis par mājas nepieciešamību”. Tiesa gan, tikai jāpiemēta, ka šis kalendārs kopš pirmā pastāvēšanas gada ienāca vai katrā latviešu mājā ne tikai ASV un Kanadā, bet arī Eiropā un Austrālijā.

Kalendāram bija ne tikai utilitāra vērtība katrā ģimenē, tam nozīmīga vieta ierādāma arīdžan latviešu grāmatniecībā un mākslas vēsturē. Patiesi, *Laika Mākslas kalendārs* bija “vienīgais latviešu izdevums brīvajā pasaulē, kas ik gadu iznāk daudzkrāsu iespaidumā un tādēļ arī vienīgais izdevums, kas reprezentē latviešu mākslu”. Latvijā okupācijas gados tāds nebija iedomājams. Taču vēl svarīgāk bija tas, ka *Laika mākslas kalendārs* pildīja ļoti daudzas funkcijas. Pirmkārt, kā ikviens kalendārs tas informēja savus lasītājus, šajā gadījumā latviešus, par svīnamām dienām un vārda svētkiem, kas mums no laika gala bijušas ļoti būtiskas. Otrkārt, tas vienoja tautiešus, lai kādā pasaules malā viņi dzīvoja un dzīvo joprojām. Treškārt, palīdzēja apzināties sevi kā savas tautas daļu. Ceturtkārt, iepazīstināja ar savas tautas māksliniekiem un viņu daiļradi. Piekārt, ne tikai iepazīstināja, bet arī ļāva salīdzināt ar citu tautu mākslu. Sestkārt, izkopa gaumi. Septītkārt, iedēstīja lasītājos apziņu, ka glezniecība, grafika un foto ir neatņemama kultūras sastāvdaļa, kas jākopj un jāiemil. Astotkārt, audzināja lasītājus par prasīgiem mākslas baudītājiem, kam mākslai jāklūst par ikdienas sastāvdaļu. Devītkārt, aplūkojot visus kalendārus kā kopumu, gūstam pietiekami plašu un daudzpusīgu latviešu mākslas kopainu trimdā un kopš 20. gs. 90. gadiem varam rast priekšstatu par atsevišķām mākslas tendencēm arī dzimtenē.

Laika Mākslas kalendārs ir vienīgais kalendārs pasaulē, kas izdzīvojis laiku un iekārtu maiņas un kas joprojām turpina pastāvēt. Un to veicina ne tikai izdevēji, bet arī tas, ka lasītājiem šī “laika grāmata” joprojām ir nepieciešama savas dzīves sakārtošanai un greznošanai.

No redakcijas: Šogad *Laika Mākslas kalendārs* – “**Latvijas 12 pērles**”. SEKOJIET REKLĀMAI!

“Tautumeita”, kas pēc tam kļuva par tradīciju. Jāpiezīmē, ka “četrkrāsu tehnikā” kādu laiku kalendāru nedrukāja. Tikai ar 1961. gadu viss izdevums bija krāsās iespiests.

Kā apliecina citētais Anslava Egliša raksts, 1952. gada kalendārā bija reproducēti tikai labi zināmi latviešu gleznotāju darbi. Arīdžan 1954. gada laidienā sastopamies ar Jāņa Silīņa, Jūlija Matisona, Austras Ogules, Lūdolfu Liberta un citu mākslas darbiem, diviem mēnešiem izvēlētas Nikolāva Strunkes divas ilustrācijas J. Raiņa saulgriežu pasakas “Zelta zirgs” izdevumam Raiņa kopotu rakstu 4. sējumā 1952. gadā.

Šajā 1954. gada *Laika Mākslas kalendārā* parādās vairākas vēra liekas iezīmes, kas atkārtos arī turpmāk un kļuva par raksturīgu kalendāra veidošanas principu. Pirmkārt, izdevēji neaprobežojās tikai ar ASV dzīvojošo latviešu mākslinieku darbības popularizēšanu: Jānis Kuga un Ruta Stāmere dzīvoja Kanadā, bet Harijs Ēberšteins – Venecuēlā. Otrkārt, lasītājus iepazīstināja ar jaunajiem latviešu māksliniekiem, kuŗi izglītību ieguvuši savā mītnes zemē, kādi bija Ēriks Dzenis no Toronto un Uga Alberts Vācijā.

sakritība, taču 1955. gadā Raimonds Auniņš beidz savu pedagoga karjeru Mākslas akadēmijā.

1961. gada kalendārā iespiesta Fridricha Mīlta glezna “Ilze”, kam piešķirta Kultūras fonda 1960. gada godalga. Arī nākamajos gados īpaši tiek atzīmēta tā glezna, kas ieguvusi Kultūras fonda balvu. Pēc 1965. gada šāda piezīme neatkārtojas.

Laiks ienesa savas korekcijas mākslā, ar gadiem tajā strādāja ne tikai reālistiskā vēstījuma mākslinieki, bet arī modernākas formas mākslinieki, piemēram, abstrakcionisti, kā tas notika 1969. gada izdevumā, kad tur aprīļa mēnesi rotā Arnolda Nullīša abstraktais gleznojums “Trauksmaina nakts”.

Meklēdams dažādas kataloga veidošanas iespējas jeb koncepcijas, “Grāmatu Draugs” divus gadus pēc kārtas – 1971. un 1972. gadā – reproducēja gleznas no Klīvlādes kolekcionāra Teofila Cīrķeļa kolekcijas. Tādā kārtā parādījās tādu mākslinieku darbi, kuŗi citkārt paskrējuši gaŗām izdevēju uzmanībai. Šo ideju vēlreiz atkārtoja 1982. gada kalendārā, kad reproducēti darbi no Adelāides mākslas darbu krājēja K. Liduma kolekcijas, līdz ar to tajā atrodami vairāku Austrālijā dzīvojošo latviešu mākslinieku Raiņa

jaunu nianci vai pieeju. Piemēram, 2003. gada kalendārā bija reproducētas senas fotografijas no Rīgas Vēstures un kuŗniecības muzeja. Šis izdevums bija melnbalts un gleznu reprodukciju vietā bija iespiesti reti sava laika foto meistaru uzņēmumi, taču daļa lasītāju bija visai neapmierināta par jaunievedumu.

Ar 2005. gadu palielinājās reprodukcijas lielums – tā tika izplesta pa visu lappusi. Savukārt 2006. gadā kalendārs bija atvēlēts bērnu zīmējumu projektam “Sprīdītim 100”, kas tapa sadarbībā ar Annas Brigāderes memoriālo muzeju Tērvetē. Savukārt 2007. gada kalendārā dominēja Kanādas autori. Strādājot pie 2008. gada kalendāra, redaktore Ligita Kovtuna, domājot par to kā par Latvijas 90. gada jubilejas izdevumu, vadības grožus atdeva vienam cilvēkam – Gunāram Janaitim, kuŗš kļuva par kalendāra idejas un maketa autoru, papildinādams izteiksmīgos Latvijas ainavu fotouzņēmumus krāsās ar zīmīgiem tekstiem no Edvarta Virzas “Straumēniem”.

2012. gadā kalendāra vizuālo ietēru veidoja apgāda lieliskā māksliniece Daiga Brinkmane. Tajā tika publicēti darbi no Losandželozas galerijas *Baltic Crossroads*

Varonīgo tenoru JĀNI VĪTIŅU godinot

Dobeles rajona Īlē, Spārnu pilskalnā, ar īpašu koncertu tika atklāta piemiņas vieta operdziedātājam, Lāčplēša ordeņa kavalerim **Jānim Vītiņam**.

Jānis Vītiņš savas dziedātāja karjeras laikā bijis dalībnieks spožā tenoru trio – kopā ar Marisu Vētru un Artūru Priednieku-Kavarru. Svētku koncertā Jāņa Vītiņa godam uzstājās jaunie Latvijas Nacionālās operas tenori **Raimonds Bramanis, Michails Čulpajevs un Juris Vizbulis** kopā ar koncertmeistari **Ilzi Ozoliņu**. Koncertā latviešu mūzikas klasiku atskaņoja un Jāņa Vītiņa ciltskoku pārstāvēja soprāns **Nora Kalniņa, bet Inga Lazdiņa** dziedāja Jāņa dzīvesbiedres Ernes reiz dziedātās latviešu tautasdziesmas. Sarīkojuma iedvesmotāji un vadītāji – mūzikoloģe **Daiga Mazvērsīte** un Siguldas Opermūzikas svētku rīkotājs **Dainis Kalns**.

Jānis Vītiņš dzimis 1894. gada 14. oktobrī Aizputes apriņķa Dzērves pagastā. 1915. gadā Vītiņu iesauca Krievijas armijā, 1919. gadā mobilizēja Latvijas armijā, kur, būdams virsleitnants, viņš demonstrēja varonību cīņās pie Bolderājas, kā arī sāka publiski uzstāties – dziedāt. Paralleli studijām Latvijas Konservatorijā Jānis Vītiņš dziedāja arī Latvijas Nacionālās operas korī, kur arvien biežāk viņam sāka uzticēt solo partijas. 1921. gadā Vītiņu par cīņām 1919. gada 3. novembrī pie Dreimaņu mājām Bolderājas rajonā apbalvoja ar Lāčplēša Kaŗa ordeni.

Jānis Vītiņš // Foto no Vītiņu ģimenes archīva

Paklausot maestro Emila Kupera ieteikumam, Jānis Vītiņš devās uz Itāliju un jau 1929. gadā Milānā nodziedāja Rūdolda lommu Pučīni operā *Bohēma*. Tajā pašā gadā viņš nonāca Vācijā, kur noslēdza līgumu ar Frīdriha teātri Desavā. Tad pa Dienvidslāviju, laika posmā no 1931. līdz 1937. gadam ar skatuves vārdu **Jan Witin** viņš dziedāja Vācijā, Šveicē, Holandē un Somijā, tādejādi līdztekus Marisam Vē-

tram, Rūdolfam Bērziņam un Artūram Priedniekam kļūstot par starptautiski pazīstamu un augstā vērtē turētu Latvijas tenoru.

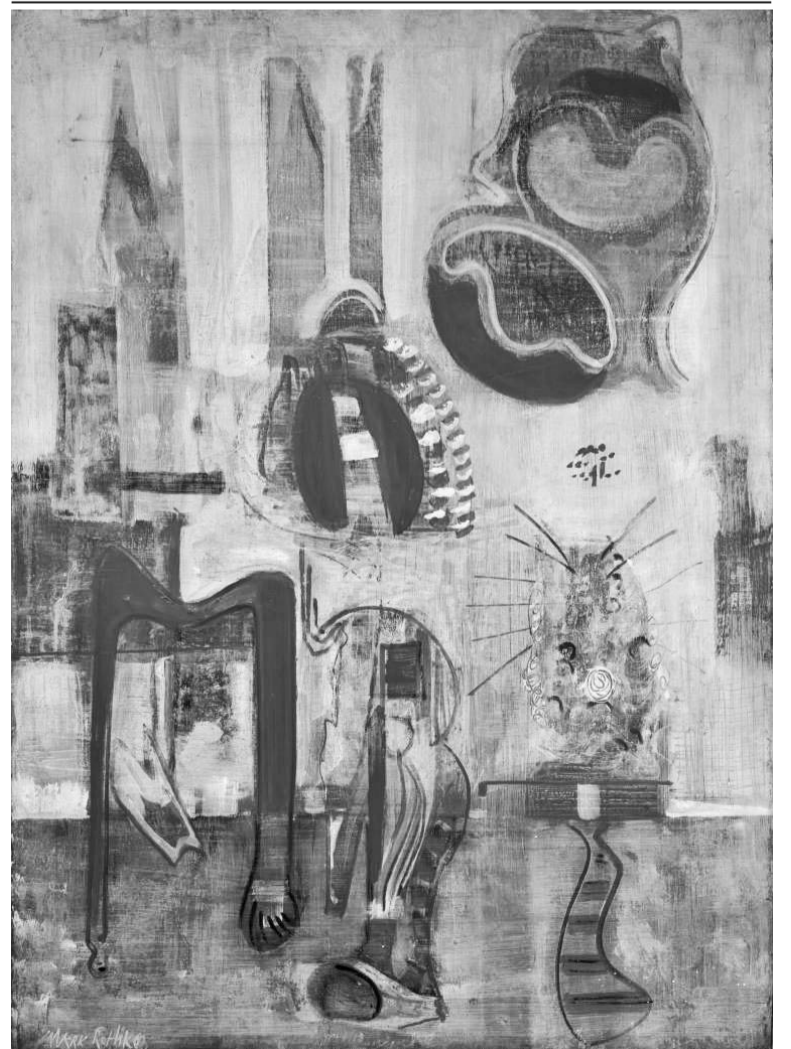
1940. gadā pēc okupācijas jaunā vara Jānim Vītiņam piedāvāja kļūt par operateātra direktoru, taču, būdams īstens nacionālists, viņš atteicās, turklāt aicināja varas izteiktajiem piedāvājumiem nepiekrīst arī kolēģas. Vītiņš iesaistījās jaundibinātajā pretestības kustībā *Tēvijas sargi*, kļuva tajā par Ārējo sakaru nodaļas vadītāju. Rezultātā 1941. gada 6. martā viņš tika apcietināts un apsūdzēts spiegošanā Vācijas labā.

Nāvēssods Jānim Vītiņam tika izpildīts 1941. gada 12. novembrī Astrahaņas cietumā. Pirms nāves varonīgais tenors esot lūdzis atļauju nodziedāt āriju no Umberto Džordano operas *Andrē Šenjē*.

Padomju gados Jāņa Vītiņa radi un pēcteči bija spiesti klusēt par bezbailīgā brīvības cīnītāja gaitām, lai neapdraudētu savu bērnu un mazbērnu drošību. Tikai tagad Vītiņu dzimta apjauš, cik ļoti var lepoties ar savu cēlo un Tēvzemi mīlošo priekšgājēju.

Aizvadītā gada novembrī mūsu laikrakstos publicēts plašs Jāņa Vītiņa dzīves un darba apraksts, kuŗa autore ir Daiga Mazvērsīte.

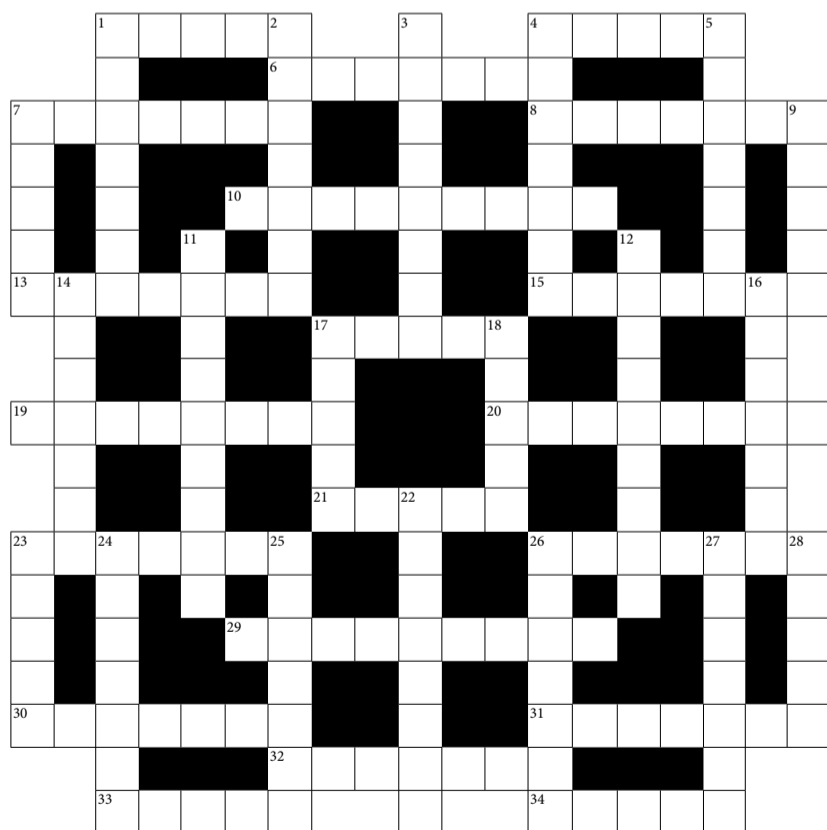
Jaunumi Marka Rotko mākslas centrā

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā piektdien, 12. jūlijā, ar publisku sarunu un koncertu, klātesot Marka Rotko meitai Keitai Rotko Prizelai, tiks atklāta ekspozīcija ar pieciem jauniem pasaulslavenā mākslinieka Marka Rotko oriģināldarbiem. Vispirms mūziķi Dace Straume un Kaspars Tobis piedāvās skaņu performanci "Meklētājs", tad sekos sarunas "Kurš baidās no sarkanā, dzeltenā un zilā?" par Marka Rotko daiļradi, ko risinās brazīliešu mākslinieks Marko Garoda Džanoti (*Marco Garaude Giannotti*) un akadēmiskais Deivids Anfamu (*David Anfam*). Plkst.16 atklās Marka Rotko oriģināldarbu jauno ekspozīciju, kā arī M. G. Džanoti personalizstādi.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Līmeniski. 1. Viegls tīklveida audums. 4. Liela jūras zivs ar garu ķermeni un smailu purnu. 6. Pilsēta ASV dienvidaustrumos. 7. Kategoriski likt ko darīt. 8. Valsts Eiropā. 10. Rīkles glotādas iekaisums. 13. Kazrags. 15. Lielbritānijas administratīvi politiskā sastāvdaļa. 17. Reliģisks grupējums. 19. Kuģu grupas, kas devušās ceļā kaujas kuģu apsardzībā. 20. Uzvedībā iejūtīgas, taktiskas.

22. Abavas pieteka. 23. Pilsēta Čehijas ziemeļaustrumos. 26. Neparastas, dīvainas. 29. Senlaidīgi, segti četrriteņu rati ar garu treiliņu. 30. Uzsākt sacensības. 31. Attīstības pakāpe. 32. Apkempt. 33. Skotu izcelsmes angļu rakstnieks (1771-1832). 34. Latviešu aktieris (1910-1976).

Stateniski. 1. Krodziņš Itālijā. 2. Despotisks priekšnieks. 3. Dienas strādnieki feodālajā Rīgā. 4.

Karpu dzimtas zivis. 5. Izstarotāji. 7. Darvas destilācijas atlikums. 9. Gaujas pieteka. 11. Viduslaiku buru kuģi. 12. Cilvēku kopums, kuŗus vieno kopīgi mērķi. 14. Apdāvināts cilvēks. 16. P. Čaikovska opera. 17. Zodiaka zvaigznājs. 18. Pilsēta Jemenas dienvidrietumos. 21. Novada centrs Vidzemē. 23. Balto mālu šķirne. 24. Nīderlandiešu jūrasbraucējs (1603-1659). 25. Apģērbtas (kājas). 26. Sadauzīta. 27. Angļu dabaspētnieks (1809-1882). 28. Taižemes agrākais nosaukums.

Krustvārdu miklas (Nr. 24) atrisinājums

Līmeniski. 4. Terabaits. 7. Parki. 8. Irāka. 9. Reveranss. 10. Prauli. 11. Igo. 13. Saunas. 18. Pontons. 21. Nereta. 23. Dinārs. 24. Brno. 25. Seda. 26. Inerti. 28. Oktets. 29. Statūts. 34. Kamols. 35. Rao. 37. Garūta. 38. Polimorfā. 39. Jaukt. 40. Klupe. 41. Akmentiņa.

Stateniski. 1. Maketi. 2. Bama. 3. Katara. 4. Tirole. 5. Sislas. 6. Skaras. 12. Goti. 14. Kornete. 15. Insekti. 16. Verns. 17. Metrs. 19. Anita. 20. Arats. 22. Abi. 23. Dao. 27. Etna. 30. Dainas. 31. Slēpta. 32. Pasaka. 33. Stelpe. 35. Raizes. 36. Oforts.

LATVIJAS SPORTISTI PASAULĒ

Prognoze: Porziņģis ir paaudzes talants

Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) kluba Ņujorkas *Knicks* vadība nožēlos Kristapa Porziņģa aizmainīšanu uz Dalasas *Mavericks* komandu, pārliecināts ir ESPN populārā raidījuma *First Take* sporta apskatnieks Makss Kellermens. 23 gadus vecais Porziņģis nav spēlējis kopš pagājušā gada februāra, kad viņš guva ceļgala traumu. Viņš *Mavericks* komandai pievienojās šogad janvārī notikušajā spēlētāju maiņās

darījumā, taču Dalasas klubā viņš vēl nav aizvadījis nevienu spēli.

Sarunu šovā *First Take* tika uzdots jautājums, vai *Knicks* nožēlos Porziņģa aizmainīšanu uz *Mavericks*? Sporta apskatnieks Kellermens sacīja, ka Ņujorkas kluba vadība pavisam noteikti nožēlos, ka pazaudējusi tik unikālu basketbolistu. Kellermens uzsver, ka Porziņģis ir vēl ļoti jauns spēlētājs, tāpēc Latvijas basketbolistam ir iespēja daudz progresēt. „Viņš ir 222 centimetrus garš. Viņam ir precīzs metiens. Viņš vidēji gūst 23 punktus, trīspunktniekus realizē ar 40% precizitāti, vidēji spēlē bloķē 2,5 metienus. Viens no labākajiem spēlētājiem aizsardzībā, kādu esmu redzējis. Tiklīdz viņš nāk laukumā, pretinieku komandai pilnībā mainās uzbrukums,” uzsver Kellermens. Apskatnieks arī atzīmē, ka Porziņģim rūp spēle aizsardzībā, turklāt viņš ātri kustas, tādejādi būdams spējīgs segt pretiniekus gan perimetrā, gan groza tuvumā. „Traumas ir vienīgais, kas patlaban traucē Kristapam Porziņģim pilnībā realizēt savu potenciālu. Pilnībā vesels Kristaps Porziņģis ir paaudzes talants. Tas ir neprāts, ka šāds spēlētājs tika aizmainīts. Ticu, ka Porziņģim ir talants kādu dienu kļūt par labāko spēlētāju pasaulē,” uzskata Kellermens. Viņa viedoklim piekrīt arī kollega Stevens Antonijs Smits, kurš gan bieži apstrīd Kellermena apgalvojumus, jo abu ekspertu aizrautīga argumentācija ir daļa no *First Take* šova.

***

Vašingtonas *Wizards* trīs Nacionālā basketbola asociācijas (NBA) klubu darījumā iegādājās **Dāvi Bertānu** no viņa iepriekš pārstāvētās Sanantonio *Spurs*, informēja NBA. Vairāku spēlētāju maiņā tika iesaistīta arī Bruklinas *Nets*. *Wizards* basketbola operāciju vecākais viceprezidents Tomijs Šeperds raksturoja Bertānu kā spēlētāju ar augstu darba ētiku, basketbola izpratni un metiena prasmēm. „Bertāns aizvadītajā sezonā bija viens no labākajiem trīspunktu metējiem līgā,” piebilda Šepards, pauzot pārliecību, ka latvietis pastiprinās komandu.

***

Latvijas izlases basketbolists **Dairis Bertāns** karjēru turpinās, atgriežoties Eiropā un pievienojoties Maskavas apgabala *Himki* vienībai, kuŗu pārstāv valsts vienības uzbrucējs Jānis Timma, ziņo klubs. Basketbolists ar klubu vienojies par divu gadu ilgu sadarbību.

***

Neveiksmes cēloņus meklējot

Eiropas čempionātā basketbolā sievietēm Latvijas izlases mērķis iekļūt ceturtdaļfinālā un cīnīties par ceļazīmi uz olimpisko kvalifikācijas turnīru palika nesasniegts. Komandā trūka vairāku labu basketbolistu, un tas neapšaubāmi ietekmēja sniegumu. Rīgas grupā tika aizvadītas četras spēles un gūta tikai viena uzvara – pret

Viena no veiksmīgākajām punktu guvējām Latvijas vienībā bija Eļina Dikeulaka

Ukrainas vienību – 68:54. Turnīra gaitā parādījās diezgan raksturīga iezīme. Sākumā mūsu spēlētājas pretinieces palaida tālu priekšā un tad sekoja iedzišana. Beigās spēka pietrūka. Lielbritānijas vienība pārsteidza mūsu basketbolistes ar daudziem precīzi izpildītiem trīspunktu metieniem, sasniedzot

būtisku punktu handikapu. Spēlēt pret Eiropas čempionēm – spāņietēm – iedzišana bija sekmīga, bet beigās tomēr trīs punktu deficīts – 56:59, saglabājot intrigu.

Speciālistu vērtējumā olimpiskais mērķis palicis nesasniegts vairāku iemeslu dēļ. Pēc pacēluma, kas bija pēc Pekinas Olimpiskajām spēlēm un iepriekšējā Eiropas čempionāta, sekoja atslābums. Latvijai ir maz profesionālo spēlētāju. Un ja svarīgās sacensībās kāda izkrīt no aprites, tad nav, kas viņu varētu aizvietot. Nav notikušas būtiskas investīcijas meiteņu basketbola popularizēšanā un bērnu piesaistē tam. Latvijas Basketbola federācijas (LBF) prezidenta Valda Voina ieskatā viens no neveiksmju iemesliem bijis pilsonības nepiešķiršana ASV viesspēlētājai Šejai Pedijai, kas būtu bijusi spēcīgs atbalsts komandai. Eiropas čempionāta rīkošana Rīgā bijusi papildu iespēja par augstu cenu palīdzēt komandai sasniegt olimpisko sapni. Pret Pedijas iekļaušanu Latvijas izlases sastāvā iebilda vairākas komandas spēlētājas.

Valdis Voins: „Vairākas perspektīvās basketbolistes (Kitija Laksa, Kate Krēšlīņa, māsas Strautmanes) kvalifikācijas spēļu laikā nebija pieejamas, jo studēja vai (turpina to darīt) ASV. Rikotājiem garantēta vieta finālturnīrā pasargāja no sportiskajiem riskiem, dodot iespēju veidot komandu bez lieka stresa. Pēc desmit gadu pārtraukuma vēlējamies sagādāt arī šīs paaudzes basketbolistēm iespēju Eiropas čempionātā spēlēt savās mājās, vienlaikus pievēršot papildus uzmanību sieviešu basketbolam. LBS jau kopš 2007. gada regulāri rīko lielos starptautiskos turnīrus, dodot savu ieguldījumu Latvijas un Rīgas starptautiskā tēla veidošanā un tūristu piesaistē.”

***

Eiropas čempionātā cīņā par trešo vietu serbietes ar rezultātu 81:55 (25:16, 15:17, 21:6, 20:16) pārspēja Lielbritānijas vienību, kas labāko četrinieku sasniedza pirmo reizi vēsturē. Finālā Belgradā pirmā iekļuva Francijas valsts vienība, kas ar 63:56 pārspēja Lielbritānijas basketbolistes. Finālā francūzietes spēlēja ceturtajās kontinenta meistarsacīkstēs pēc kārtas, tiesa, trīs iepriekšējās reizes komanda titula spēlē zaudēja. Francijas izlases pretiniece finālā bija pašreizējā čempione Spānija, kas ar 71:66 uzvarēja mājinieces Serbijas basketbolistes. Spānijas

sieviešu basketbola izlase svētdien Belgradā tika kronēta par Eiropas čempioni, nosargājot aizpērn izcīnīto titulu. Spānijas izlase finālā ar rezultātu 86:66 (32:21, 18:15, 20:20, 16:10) pārspēja Francijas vienību, kas ceturto čempionātu pēc kārtas samierinājās ar sudraba medaļām.

***

(Turpinājums 20. lpp.)

PĒRK

Pērku meža zvēru ragus. Tālrunis: 24782241.

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojam nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālrunis: 973-746-3075

Meklēju personu (latvieti), kuŗa man pieteicās palīdzēt atrast manu auto Čikāgas lielā ezera malā šī gada 5. jūnijā, jo nevarēju atrast, kur to biju nolikusi. Jūs paņēmtāt manu automašīnas atslēgu, jo teicāt, ka man uz atslēgas ir poga, kas piespiežot sāks svilpot! Turpināju meklēt, bet laiks skrēja uz priekšu, un man pieteicās viena persona mani aizvest uz Gazezeru, kur es dzīvoju! Lūdzu, piezvaniet uz tālr. 847-644-2833, lai varam nokārtot, kā atgūt auto!

MATIŠS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
e-pasts: matiss@ska.lv
+371 28390346

Mežsaimnieks iegādājies jaunus meža īpašumus un sakarā ar blakus teritorijas mērīšanas darbiem lūdz atsaukties šādas personas:

CELMS EMMA	HĀZNERE VELTA
PLŪMANE-BISENIECE VELTA	DZELŽĪTE LIDIJA
KRŪMIŅŠ JĀNIS	KERŠULIS ALFONSAS
AUNIŅŠ ALDIS	VELGA OZOLIŅA
PABĒRZS JĀNIS	TONS PATRIKS

e-pasts: forestmanager@inbox.lv, tālr.: +371 26746050

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Pusdienu cena \$10. Lūdzu pieteikties pie Maijas Atvaras, 425-228-0750, majija@atvars.com.

18. aug. Dievkalpojums ar dievgaldu.

25. aug. Kapu svētki Takomā New Tacoma kapsētā plkst. 5:00 pēcpusdienā.

Skenkedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart.

28.jūlijs – Dievkalpojums ar Dievgaldu.

• St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: Dievk. notiek 14:00 katru pirmo un trešo svētdien Faith Lutheran baznīcā (2601 49th Str. N, St.Petersburg, FL), Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

14.jūlijā – svētdien, plkst. 11:00 Bībeles stunda Rops mājā 727-474-5996

21.jūlijā – svētdien, plkst. 14:00 Dievkalpojums Faith Lutheran baznīcā

04.aug. – svētdien, plkst. 14:00 Bībeles stunda Faith Lutheran baznīcā

11.aug. – svētdien, plkst. 11:00 Bībeles stunda Rops mājā 727-474-5996

18.aug. – svētdien, plkst. 14:00 Dievkalpojums Faith Lutheran baznīcā

08.sept. – svētdien, plkst. 11:00 Bībeles stunda Rops mājā 727-474-5996

15.sept. – svētdien, plkst. 14:00 Dievkalpojums Faith Lutheran baznīcā

22.sept. – svētdien, plkst. 11:00 Bībeles stunda Virziņu mājā 727-367-5979

• Tērvete – Trīsvienības draudze: Dievkalpojumi centrā. tālr: 514-992-9700, www.draudze.org. Māc. Zvirgzda tālr: 613-400-3288, e-pasts: zvirgzds@me.com. Māc. Jānis Mateus. Dievkalpojumi Tērvetē: 14.jūlijā 11:00 bērnu nometnes atklāšanas Dievk. 21.jūlijā 11:00 bērnu nometnes Dievk. 28.jūlijā 11:00 kulturālās nometnes Dievk.

• Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

• Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmail.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089.

Vasaras dievkalpojumi notiek 10:00 – Kārtējie dievkalpojumi ir ar Svēto Vakarēdienu.

Seko kristīgā sadraudzība pērminderes un palīgu izkārtojumā.

14.jūlijā – Laju vadīts VĀRDA DIEVKALPOJUMS

21.jūlijā – DIEVKALPOJUMS

28.jūlijā, 4. augustā – Laju vadīts VĀRDA DIEVKALPOJUMS

11. augustā – KAPU SVĒTKU DIEVKALPOJUMS Rock Creek kapsētā

Kapsētā Vašingtonā – Rockville dievkalpojums nenotiek.

ATELPA no 29. augusta līdz 1. septembrim – Draudžu dienas Katskiļos

1. septembrī – Laju vadīts VĀRDA DIEVKALPOJUMS

ATZĪMĒŠANAI KALENDĀROS: 8. septembrī – Latviešu skolas jaunā Mācību gada atklāšana.

• Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. dr.: (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com

Inesei Zaķis

Vēlams sūtīt darbdienās, vēlākais – PIEKTDIENĀS!

Mūžībā aizgājis

Dr. ZIGFRĪDS ZADVINSKIS

Dzimis 1924. gada 5. janvārī Rēzeknē, Latvijā,
miris 2019. gada 15. jūnijā Grandrapidos, Mičiganā

Viņu mīļā piemiņā paturēs
SIEVA PAULĪNE

DĒLI JĀNIS, EDMUNDS, PĒTERIS (LINDA) UN DĀVIDS (INGA)

MĀSA NIINA MASILŪNE

MAZBĒRNI MADELINE UN BONNIE

RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN AMERIKĀ

No Tevis tik daudz bija ko gūt.

Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd,

Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt...

Ir Dieva mierā aizgājis mūsu cienijamais, pašaieliedzīgais
un ilggadīgais draudzes priekšnieks

ZIGFRĪDS ZADVINSKIS, M.D.

Dzimis 1924. gada 5. janvārī Rēzeknē, Latvijā,
miris 2019. gada 15. jūnijā Grandrapidos, MI, ASV

Mūžīgo mieru dodī, Kungs, un mūžīgā gaisma lai atspīd viņam...

Viņu mīļā piemiņā paturēs

AGLONAS DIEVMĀTES LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE GRANDRAPIDOS

Mūžībā aizgājis mūsu cienītais un mīļais filistrs

ZIGFRĪDS ZADVINSKIS, M.D.

Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris

Mūžīgo Mieru
dodī viņam, Kungs...

1924 – 2019

Sēro

LATVIEŠU KATOĻU STUDENTU UN
AKADĒMIĶU APVIENĪBA DZINTARS

Dieva mierā devies
sabiedrīks darbinieks, skautu vadītājs, patriots, kristietis

JĀZEPS (JEFF) VOSKĀNS

Dzimis 1930. gada 14. februārī Rēzeknē, Latvijā,
miris 2019. gada 14. jūnijā Des Moines, Iowa, ASV

Debess deva
garam un miesai –
jausmai un jūsmai
meklēt un mīlēt.
(Alberts Spogis)

Piemiņā paturēs

AMERIKAS LATVIEŠU KATOĻU APVIENĪBA (ALKA)
DES MOINES LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE

Sākot ar 2019. gadu, Dieva mierā aizgāja
mūsu apvienotie locekļi

RITA SKAIDRĪTE BLUMENTĀLS

Dzimusī 1925. gada 14. jūnijā Rīgā, Latvijā,
mirusi 2019. gada 30. janvārī Boston, Massachusetts

IMANTA BOASS

Dzimusī 1919. gada 8. martā Jekaterinburgā, Krievijā,
mirusi 2019. gada 10. maijā Seminole, Florida

IKARS ČAKARNIS

Dzimis 1934. gada 5. martā Durbē, Latvijā,
miris 2019. gada 3. jūnijā St. Pete Beach, Florida

JŪLIJA BERGMANIS

Dzimusī 1920. gada 20. maijā Bērzpils pagastā, Latvijā,
mirusi 2019. gada 9. jūnijā Rīgā, Latvijā

Sērās piemin

ST. PĒTERSBURGAS LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZE UN
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA FLORIDĀ

Dieva mierā no mums šķīries
ārsts, sabiedrīks darbinieks, patriots kristietis

ZIGFRĪDS ZADVINSKIS, M.D.

Dzimis 1924. gada 5. janvārī Rēzeknē, Latvijā,
miris 2019. gada 15. jūnijā Grandrapidos, Mičiganā ASV

Gars kā balodis ar mētras lapu
izlido caur cilvēces un laiku kapu:
mūžīgais nav saistāms,
gadū simtu traukos laistāms.
(Alberts Spogis)

Piemiņā paturēs –

AMERIKAS LATVIEŠU KATOĻU APVIENĪBA (ALKA)
LATVIEŠU KATOĻU STUDENTU UN AKADĒMIĶU APVIENĪBA DZINTARS
LATVIEŠU ĀRSTU UN ZOBĀRSTU APVIENĪBA (LĀZA)

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Latvijas U-19 puīšu basketbola izlase Grieķijā Pasaules kausa izcīņas turnīru noslēdza 12. vietā. Latvieši cīnījās par 11. vietu ar rezultātu 68:74 (13:18, 17:6, 18:22, 20:28) zaudēja vienaudžiem no Argentīnas. Vienības aizsargs Rodrigo Būmeisters sava vecuma Pasaules kausu noslēdzis kā otrais labākais piespēlētājs. Piecās spēlēs viņš vidēji izpildīja 5,8 rezultatīvas piespēles, kamēr lideris ar caurmērā 6,9 piespēlēm septiņās spēlēs bija ASV basketbolists Tairiss Helibārtons.

Latvijas basketbola izlases spēles vadītājs Jānis Strēlnieks ar 8. jūliju oficiāli kļuvis par Krievijas granda - Maskavas CSKA spēlētāju. Kā informē klubs, līgums ar 29 gadus veco basketbolistu noslēgts uz divām sezonām.

***

Augstākā vieta – devītā

Hamburgā risinājās pasaules čempionāts plūdmales volejbolā, kurā no Latvijas startēja trīs pāri. Turnīrā varēja iegūt punktus Tokijas Olimpisko spēļu kvalifikācijas turnīram. Ar 11. numuru izliktie Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš apakšgrupā trīs spēlēs izcīnīja divus panākumus, ieņemot otro vietu, kas ļāva izvairīties no pārspēļu turnīra, automātiski kvalificējoties izslēgšanas spēlēm. Tomēr jau pirmajā spēlē tika piedzīvots zaudējums ar 1:2 (21:17, 15:21, 15:17) Brazīlijas duetam Šteinam/Vanderlejam. Samoilovs/Šmēdiņš turnīru beidza viņiem neierasti zemā – 17. vietā. (Attēlā)

Mārtiņš Plaviņš/Edgars Točs apakšgrupu sacensībās izcīnīja divas uzvaras un cieta vienu zaudējumu, tādējādi grupā ieņemot otro vietu. Pirmajā izslēgšanas turnīra spēlē latvieši ar 2:0 (21:19, 21:18) nedaudz negaidīti pārspēja Brazīlijas duetu Solbergu/Felipi, kuŗi turnīrā bija izsēti ar 24. numuru. Astotdaļfinālā viņiem pretī stājās par favorītiem uzskatītie titulētie norvēģi Mūls/Serums. Pirmā seta izskaņā veiksmīgāki bija Plaviņš/Točs, panākdami 19:15, bet pretinieki rezultātu izlīdzināja – 20:20. Nākamās divas punktus ieguva Mūls/Serums, gūstot uzvaru pirmajā

setā ar 22:20. Otrā seta galotnē Latvijas duets pietuvojās pretiniekiem, panākot 16:18, tomēr talantīgie norvēģi turpināja demonstrēt lielisku sniegumu, svinot uzvaru arī otrajā setā ar 21:17. Turnīrā Plaviņš/Točs ar 9. vietu.

Sieviešu duets Tina Graudiņa/Anastasija Kravčenko apakšgrupu spēlēs izcīnīja trīs uzvaras, bet sacensību turpinājumā latvietes pirmajā kārtā ar 2:0 uzvarēja turnīrā 33. Ukolovu/Birlovu no Krievijas, taču vēlāk astotdaļfinālā ar 0:2 zaudēja turnīra piektajam numuram Rosai/Klinemenai no ASV. Mūsu volejbolistēm – devītā vieta.

Tas viņām ir liels sasniegums, jo šis duets ziemā bija nonācis uz izjukšanas robežas. Tīnas studiju dēļ Amerikā nevarēja notikt kopēji treniņi. Tomēr abas palika kopā un nolēma pirmo reizi piedalīties pasaules čempionātā.

Vieglatlētika

Latvijas gaŗo distanču skrējējs Dmitrijs Serjogins Londonā Eiropas kausa izcīņā 10 000 m distanci veica ātrāk par pusstundu – 29 minūtēs un 59,95 sekundēs, ieņemot 22. vietu.

Dmitrijs Serjogins

Pēc Latvijas Vieglatlētikas savienības (LVS) informācijas, kopš Jāņa Burvja laikiem, kad 1958. gadā viņš šo distanci veica 29 minūtēs un 28 sekundēs, līdz šim tikai 14 Latvijas skrējēji ir pievārējuši šo pusstundas robežu. Serjogins tagad ir piecpadsmitais. Savukārt līdz šim kā pēdējais 1995. gadā to spēja Aleksandrs Prokopčuks – 29 minūtes un 39,60 sekundes.

***

Latvijas skrējēja Evija Šefere Itālijā sasniedza finālu pasaules

Universiadas 100 metru sprintā. Šefere 100 metru priekšsacīkstēs, kur bija tikai divi skrējēji, uzrādīja laiku 12,06 sekundes, būdama ātrākā savā skrējienā. Savukārt summā latvietei bija otrais labākais rezultāts, atpūloties tikai no Ganas sprinteres Latifas Ali (11,93 sekundes), kas pārliecinoši ļāva kvalificēties pamatsacensībām. Tajās latvietē vēlreiz uzlaboja savu rezultātu, finišējot pēc 12,04 sekundēm, kas bija arī viņas labākais šīs sezonas rezultāts.

Briedis beidzot saņēmis WBO čempiona jostu

Latvijas labākais bokseris Mairis Briedis 4. jūlijā beidzot saņēma savu Pasaules Boksa organizācijas (WBO) čempiona jostu pirmā smagā svara kategorijā (līdz 90,7 kilogramiem), apstiprināja sportista pārstāvis Raimonds Zeps.

Briedis jūnijā Arēnā Rīga trešajā raundā skandalozā Pasaules boksa superserijas pusfinālā cīņā nokautēja poli Kšištofu Glovacki. Lai arī tā bija cīņa par WBO jostu, pēc uzvaras latvietim tā netika pasniegta, turklāt pēc tam bija neskaidrība, vai viņš maz kļuvis par tās īpašnieku. Jūnijā izskaņā WBO oficiāli apstiprināja Briedi par šīs organizācijas čempionu, bet pie pašas jostas viņš beidzot tika 4. jūlijā, turklāt tās izpakošanas brīdi nodemonstrēja arī savos sociālajos tīklos.

Vimblonas turnīrā

Vimblonas čempionāts ir katra gada trešais Grand Slam turnīrs. Tas tiek spēlēts uz zālāja un ir vienlaicīgi vecākais un prestižākais tenisa turnīrs pasaulē. Kopš 1877. gada turnīrs norisinās Londonā, Anglijā. No Latvijas pēdējos trijos gados „komandas” sastāvs bijis nemainīgs: Ernests Gulbis, Aļona Ostapenko un Anastasija Sevastova.

Pēc veiksmīgā 2017. un 2018. gadiem Vimblonā šoreiz neviens no Latvijas tenisistiem netika līdz trešajai kārtai vien spēlēs. Šgada turnīrā spēlēja ar argentīniešu tenisistu Leonardo Majeru Gulbis bezcerīgi zaudēja pirmajā setā (1:6), ļoti sīvā cīņā piekāpās otrajā setā 6:7 (12) un trešajā setā vairs atlika tikai nospēlēt līdz galam (2:6). Ostapenko ar 2:6, 2:6 zaudēja tai-vānietei Suvejai Sje.

Anastasija Sevastova // FOTO: AFP/SCANPIX

Vistālāk tika Latvijas pirmā rakete Anastasija Sevastova. Viņa ar 6:3, 6:4 pārspēja amerikānieti Kristiju Ānu. Turpinājumā Sevastova, kuŗa ir pasaules 12. rakete, ar šādu pašu numuru bija izlikta arī turnīrā, ar 6:4, 4:6, 3:6 zaudēja amerikānietei Kolinsai, kura WTA rangā ieņēma 34. vietu. Sacensības laikā Sevastova atradās vadībā ar 6:4, 3:0, taču šo pārsvaru nespēja nosargāt. Par otrās kārtas sasniegšanu Sevastova nepelnīja 70 WTA ranga punktus. Dalība otrajā kārtā ir Sevastovas atkārtots labākais panākums zāliena seguma Grand Slam turnīrā.

***

Latvijas jaunās tenisistes Kamilla Bartone un Darja Semnistaja Vimblonas junioru čempionātā piedzīvoja zaudējumus sacensību pirmajā kārtā. Bartone ar 1:6, 4:6 zaudēja Darjai Snigurai no Ukrainas, Semnistaja ar 3:6, 3:6 - Diānai Parī no Francijas.

Izpilda olimpisko normatīvu

Latvijas jaunā peldētāja Ieva Maļuka Krievijas pilsētā Kazanā izcīnīja piekto vietu Eiropas junioru čempionāta 100 m brīvā stila distancē.

Maļuka finālā distanci veica 55,63 sekundēs, bet par uzvarētāju kļuva vāciete Marija Goze, kuŗa finišu sasniedza par 0,77 sekundēm ātrāk. No goda pjedestala Ieva atpalika par 0,25 sekundēm. Pusfinālā Maļuka ar 55,57 sekundēm sasniedza jaunu Latvijas rekordu. Maļuka izpildījusi olimpiskās kvalifikācijas normu.

Orientēšanās

Latvijā risinās pasaules čempionāts orientēšanās sportā veterāniem, kas pulcējies vairāk nekā 3500 dalībniekus no 40 pasaules valstīm. Sacensības sākas ar sprinta kvalifikāciju Dzeguzkalnā, to pārvarot arī daudziem mūsu valsts sportistiem.

Vecrīgas ielās tika aizvadītas finālsacensības, bet pēc tam apbalvošana notika pie Brīvības pieminekļa. Latvija pirmajā dienā tika pie vienas medaļas. M40 grupā uzvaru izcīnīja nesenais Latvijas izlases dalīb-

Jānis Krūmiņš (centrā) uz pasaules čempionāta goda pjedestala // FOTO: Jānis Ligats

nieks Jānis Krūmiņš, kuŗš 3590 m gaŗo distanci ar 18 kontrolpunktiem veica 13 minūtēs un 25 sekundēs, tuvāko konkurentu no Krievijas apsteidzot par iespējām 42 sekundēm.

Autosports

Latvijas rallijkrosa pilots Reinis Nitišs savā otrajā pasaules čempionāta posmā šosezon Zviedrijā sensacionāli izcīnīja trešo vietu.

Latvijas rallijkrosa piloti uz goda pjedestala kāpuši otro posmu pēc kārtas, jo iepriekšējā to pašu izdarīja Jānis Baumanis, bet pirms tam mūsu valsts sportisti to nebija paveikuši vairākus gadus.

Motosports

Vadošais Latvijas blakusvāgu motokrosa kantētājs un trīskārtējais pasaules čempions Kaspars Stupelis kopā ar nīderlandiešu pilotu Etjēnu Baksu Nīderlandē izcīnīja uzvaru pasaules čempionāta astotajā posmā, palielinot savu pārsvaru kopvērtējumā. Latvijas un Nīderlandes ekipāža bija pirmā abos braucienos, summā iekrājot 50 punktus. Otrās posmā ar 44 punktiem bija pasaules čempions Marvins Vanlušens no Beļģijas, trešo vietu ar 38 punktiem ieņēma brits Stjuarts Brauns, bet latviešu kantētāja Laura Daidera un igauņu pilota Kerta Varika ekipāža ar 25 punktiem ierindojās septītajā vietā.

DAŽOS VĀRDOS

• Latvijas basketbola treneris Ainars Bagatskis oficiāli kļuvis par Ukrainas vīriešu basketbola izlases galveno treneri, vēstī Ukrainas basketbola federācija (FBU). Bagatskis ar Ukrainas basketbola federāciju vienoties par divu gadu sadarbību, bet jau šī gada novembrī viņa vadītā valsts vienība uzsāks dalību 2021. gada Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrā.

• Daudzsološais latviešu basketbolists Richards Lomažs noslēdzis divu gadu līgumu ar Francijas klubu Vilērbānas Asvel, kas nākamās divas sezonas spēlēs ULEB Eirolīgā.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS